

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Březen 2022

Ročník 3, číslo 17

**Člověk, jehož dny jsou jako tráva,
rozkvétá jak polní kvítí;
sotva ho ovane vítr, už tu není,
už se neobjeví na svém místě.
(Jób 37,10)**

OBSAH

Přítomnost Krista.....	3
Netahej psa za uši!.....	4
Za co se máme modlit?.....	7
Věčný život svědectvím o Kristu.....	11
Připomínej si, z čeho jsi povstal (Tt 3,3).....	19
Kristova sláva v listu Židům (shrnutí).....	24
Na sklonku života (Gn 48,1–22).....	35
Jak se vyznat ve světových událostech: čtyři zásadní pravdy.....	47

Vydává Jaroslav Kernal
© SoliDeoGloria.cz
Praha 2022

PŘÍTOMNOST KRISTA

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Sluneční světlo není nikdy vítanější než po dlouhém bdění v noční temnotě. Kristova přítomnost není nikdy příjemnější než po čase pláče kvůli jeho odchodu. Je smutné, že proto, abychom se naučili být vděční, potřebujeme ztratit svá požehnání. Truchleme nad touto pokřiveností naší přirozenosti a snažme se vyjadřovat vděčnost za Boží požehnání, abychom nemuseli naříkat nad jejich ztrátou. Toužíte-li po Kristu jako po stálém hostu, dejte mu všechny klíče od svého srdce. Nedovolte, aby před ním byla uzamčena jediná skříňka. Dejte mu přístup do každé místnosti a klíč od každé komůrky; tak ho přinutíte, aby zůstal.

NETAHEJ PSA ZA UŠI!

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Šalomoun učil svého syna moudrosti. A díky jeho vyučování máme knihu Přísloví, která je studnicí moudrosti. Skrze jednoduché a všeobecně platné pravdy se nám Bůh dává poznat jako ten, kdo je zdrojem moudrosti a poznání, kdo je strážcem spravedlnosti, pravdy a svatosti, jako ten, kdo prozíravě vládne v tomto světě. Skrze knihu Přísloví nás Bůh učí, jak každý den chodit se svým Bohem, jak si osvojit kázeň, prozíravost, spravedlnost, právo a přímost, čehož se v těchto dnech, jak se zdá, nedostává. Jednou z těchto moudrých pravd, kterou můžeme aplikovat nejenom do osobního života, ale dokonce na jednání celých států, je odvozená z prostého pozorování toho, co se děje na ulici:

Chytá psa za uši, kdo se rozlítí ve sporu, který se ho netýká.

(Př 26,17)

Boží slovo nás varuje, abychom unáhleně nepouštěli do svých vlastních sporů (Př 25,8). Máme být rozvážní a nespěchat. Oč více to platí o zalétání se do cizích sporů. Puritánský komentátor Matthew Henry (1662–1714) k tomu napsal:

Můžeme-li přispět k usmíření mezi těmi, kdo jsou ve sporu, musíme to udělat, i když si tím získáme nevoli obou stran, alespoň dokud jsou v ráži; ale zaměstnávat se cizími záležitostmi a účastnit se cizích sporů znamená nejen přivolávat si vlastní potíže, ale i uvrhnout se do pokušení. Kdo ze mě udělal soudce? Ať to skončí, jak to začali, mezi sebou.“

Všimněte si, co dělá Pán Ježíš, když ho dva bratři žádají, aby mezi nimi rozhodl v jejich sporu o dědictví:

*Človče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhod-
čím? (Lk 12,14)*

Pán Ježíš měl všechnu moudrost k tomu, aby jednoduše rozhodl mezi bratry a přesto to přenechal těm, jichž se to týkalo a kteří za to měli nést zodpovědnost. Napravoval důsledky hříchu, když uzdravoval nemocné (J 5,14; Lk 22,50–51), vyháněl démony (Lk 8,26–39), vyřešil spory, které týkaly jeho nejbližších (Mt 18,1–6; Mt 20,24–28), ale nezasahoval do sporů, které se ho netýkaly. Ochotně pomohl obětem takových sporů, jako byla např. žena přistižená při cizoložství, která měla být v rukou farizeů nástrojem použitým proti Ježíšovi (J 8,1–11) nebo jako byl veleknězův sluha, kterému Petr usekl pravé ucho (Lk 22,50–51). Nikdy se však nesnažil smířit zneprátelené strany jako třeba saduceje s farizeji, i když s každou z těch stran se stýkal a každou z nich káral a dokonce veřejně ukazoval na jejich pýchu a nevěru.

Kazatel a komentátor John Gill (1697–1771) vysvětluje, že „kdo se zajímá o spor, s nímž nemá nic společného a zaplétá se do něj kvůli tomu, že obě strany zná, nebo jsou to příbuzní nebo že si myslí, že na to má právo, které vyplývá z jeho postavení a v tomto sporu se přikloní k jedné straně a rozhněvá se, rozdmýchává věci do většího plamene a podněcuje jednoho proti druhému.“

Důsledky takového jednání jsou zřejmé z Šalomounovy rady – je to jako chytat psa za uši. Pes má uši velmi citlivé a chytat ho za ně, mu způsobuje bolest. Nesnese, aby ho za ně někdo držel nebo ho chytal či dokonce vláčel. Bude na vás vrčet, štěkat a nakonec vás pokouše. Kdo chytne psa za uši, bude muset vynaložit všechno své úsilí na to, aby ho udržel, a stejně nakonec neodejde bez zranění, protože ho nakonec bude muset pustit. Když ho drží, nemůže se ho zbavit a když ho pustí, obrátí se proti němu. Proto Písmo odsuzuje vměšování se do sporů, které se nás netýkají. Znamená to brát na sebe kříž, který na nás nevěložil Pán, ale který ve své pošetilosti na sebe bereme sami.

Máme tedy být nevšímaví a lhostejní? Rozhodně ne! Jsme přece povoláni k tomu, abychom „působili pokoj“ (Mt 5,9). Měli bychom tedy důkladně uvažovat o nejučinnějším způsobu, jak spor vyřešit. Slovy autora Výkladu knihy Přísloví Charlese Bridgese (1794–1869):

*Skutečný tvůrce pokoje však sice lituje sváru, ale dobře ví, že zásah ve chvíli podráždění oheň spíše rozntí, než uhasí. Jeho sebeovládání však není lhostejností. Svěřuje záležitost tomu, jehož moudrost tolik potřebuje. Využije první chvíle k vhodné-
mu napomenutí: „jak je dobré slovo v pravý čas“ (Př 15,23).*

To je Boží moudrost, kterou potřebujeme ve svém každodenním životě a kterou musíme používat i v situaci, v níž se nyní nachází celá naše společnost. Je to moudrost, která je shůry a je „čistá, mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky“ (Jk 3,17). Všimněte si dobře těch slov, která Duch svatý nechal zapsat skrze Jakuba. A podívejte se také na to, jak Jakub pokračuje:

Ovoce spravedlnosti sklídí u Boha ti, kdo rozsévají pokoj. (Jk 3,18)

Na tom, co rozséváme, záleží, co budeme sklízet. Kéž jsme lidmi, kteří rozsévají pokoj, kteří se nenechají vtáhnout do sporů, který se jich netýká. Boží moudrost pochází shůry, od Boha, od Pána Ježíše Krista, který je vtělením Boží moudrosti. K němu samotnému se musíme upínat a k němu směřovat.

Modlím se za to, aby vám bylo toto číslo časopisu pomocí na vaší cestě následování Pána Ježíše Krista.

ZA CO SE MÁME MODLIT?

Alois Adlof

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Vy se modlete takto: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobď nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“ (Mt 6,9–13)

Otčenášem nás Spasitel učí, ne jen jak se máme modlit, ale učí nás také, za co se máme modlit. Nezáleží tolik na způsobu jako na věci samé, ačkoliv věc musí mít vhodnou formu. Forma se musí přizpůsobovat obsahu. Forma Otčenáše je dokonalá, poněvadž obsah Otčenáše je dokonalý. Jeho obsah má naplňovat všechny naše modlitby. Není tím řečeno, že všechny prosby Otčenáše jsou pro každý okamžik života našeho stejné důležité. Jednou přijde chvíle, kdy nebudeme tak lkát o chléb vezdejší jako o zbavení od zlého. Mnohdy nám bude odpuštění hříchů věcí nejžádostivější, jindy v zanícení svaté lásky budeme volat především o posvěcení jména Otcova, jindy v touze po Spasiteli, v kazatelské a misionářské horlivosti budeme prosit zvlášť za příchod království Božího. Jindy zas uštvání soužením budeme vzdychat: buď vůle tvá, a v bojích s hříchem budeme křičet: Neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Jindy pak rozjaření radostí budeme chválit Boha za jeho milost a pravdu. V různé době tedy pro nás bude některá prosba důležitější než jiná – ale v každé prosbě, v každé naší modlitbě ať

patrný duch Otčenáše, který se jako v každé pravé modlitbě projevuje těmito čtyřmi znaky:

1. Prosba

Pravá modlitba v sobě obsahuje prosbu, kterou žádáme o dary Boží, ať už se vztahují k věcem vezdejšími nebo k věčným a duchovním. Musíme pak žádat o konkrétní dary. Je to známka slabého modlitebního života, když se modlíme jen tak všeobecně a neurčitě. Je to důkaz, že si vlastně ani nejsme vědomi, čeho se nám nedostává. Ve všeobecných slovech můžeme rozpoznat také veliký nedostatek našeho přemýšlení a rozjímání, a je to známka naší hrozně povrchnosti a mělkosti. V Otčenáši nás Pán učí modlit se za konkrétní věci a věci opravdu důležité. A dále nás Pán učí, že nemáme chodit okolo, ale jít přímo k věci a věc pojmenovat. Potřebujeme-li nějaké konkrétní věci, máme také s touto svou záležitostí přicházet k Otci, neboť jen tak se utuží a upevní naše obecenství s Otcem. Máme pak k němu přicházet s důvěrou, že nás milostivě vyslyší. Konkrétní věci v Otčenáši pak jsou: posvěcení jména Božího, příchod jeho království, uskutečnění jeho vůle; každodenní chléb; odpuštění hříchů, zbavení se pokušení a zlého. Modlíme-li se za odpuštění svých nebo cizích hříchů, stává se naše prosba pokorným vyznáním, bez něhož modlitba postrádá opravdovou vroucnost a pokoru.

2. Přímluva

Pravá modlitba v sobě obsahuje přímluvu za jiné. Toho je krásným vzorem Otčenáš, kde jednotlivec mluví k Bohu za celý sbor věřících, a žádá od něho nejen pro sebe, ale pro všechny, kteří mají právo nazývat Boha svým Otcem, dary a milosti. Pravá modlitba je beze všeho sobectví. Sobec přeje jen sobě a nedbá na jiné. Ne tak pravý modlitebník. Také si přeje Boží milost, ale nezapomíná, že ji potřebují i jiní, a proto v bratrské lásce zahrnuje sebe s nimi. Pokorně vyznává, že i jiní mají nároky na Otcovu lásku, a raduje se z toho, že je údem velikého bratrstva. Prosba za jiné posvěcuje i nás

samotné. Stáváme se podobnějšími Spasiteli, jenž se modlil i za nepřátele, kteří ho křižovali (Lk 23,34), i své učedníky přinášel ve vřelé modlitbě před Otce (Jan 17. kapitola). Stáváme se soucitnějšími s bídami jiných a jsme ochotnější snášet to, co Bůh na nás vložil.

3. Chvála

Modlitba obsahuje též chválu Boha za jeho podivuhodné skutky, jmenovitě pak za skutky, jimiž nám dal své spasení. Dítka Boží má vždy důvod chválit Boha. Kdo nemá ho důvod chválit, ještě Boha nepoznal, ba ani o něm nikdy nepřemýšlel (Gn 24,63). Mnozí lidé nedají si žádnou práci, aby přemýšleli o tom, co pro ně Bůh učinil. Ovšem takoví ho nemohou chválit ani vyvyšovat slovy: tvé je království, tvá je moc, tvá je sláva na věky. Nemohou připomínat Hospodina ani jeho slavné skutky, protože je nezakusili ve svém srdci.

4. Děkuvzdání

Konečně patří k pravé modlitbě **děkuvzdání** za přijatá dobrodiní. V Otčenáši ovšem nenalzáme přímé děkuvzdání. Pán Ježíš nechtěl omezovat naši vlastní duchovní činnost, ale přenechal také nám, bychom přemýšleli o jeho díle a děkovali za něj. Avšak i to slovo, jímž Otčenáš končíme, „Amen“, pokud nevychází z vděčného srdce, nemůže být pravou pečetí naší modlitby. Nevděčnicku, neočekávej, že Bůh tě bude obdarovávat milostmi, za něž neděkuješ, což ukazuje, že si jich opravdu nevážíš. Vážíme-li si milosti Boží, dovedeme ji ocenit, a zajisté za ni i vřele děkujeme.

Ať má tedy tyto čtyři znaky každá naše modlitba, a jistě je též bude mít, naučí-li nás Pán náš a mistr náš modlit se. Tyto čtyři znaky má též každá modlitba věřících učedníků Páně, i když to na nich ještě není moc vidět, i když jsou tyto modlitby ještě chatrné a slabé. Jen se modli a naučíš se modlit. Kdo však říká, že se neumí modlit a odříkává různé modlitbičky a opakuje něco z knížek, nikdy se modlit nenaučí a přijde o to drahé a vzácné obecenství s Otcem a jeho Synem Ježíšem Kristem.

Modlitba Páně je jen pro ty, kteří byli ospravedlněni z víry skrze Ježíše Krista. Jenom ti mohou volat k Bohu: „Otče náš!“ Ale ti, kteří si Boha představují svými smysly a obracejí své oči na jeho nejrůznější zpodobení nebo rytinu, se k němu nemohou doopravdy modlit slovy „Otče náš, který jsi v nebesích.“ Vedle tohoto proslovu obsahuje Otčenáš proseb šest, z nichž první tři se vztahují především na Boží věci, druhé tři pak na naše potřeby. Tím však není řečeno, že by se první tři prosby našich potřeb netýkaly. Ba můžeme směle říci, že bez vyplnění prvních tří proseb, by tři prosby poslední pro nás neměly žádnou cenu.

První prosba: „Posvět se jméno tvé,“ – se vztahuje na Boha Otce, druhá: „Přijď království tvé,“ na Boha Syna, třetí: „Buď vůle tvá,“ na Boha Duchu svatého. Prosba čtvrtá „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“ – odpovídá prosbě první; prosba pátá: „Chléb náš každodenní dej nám dnes,“ – prosbě druhé; prosba šestá: „Neuveď nás v pokušení, ale zbav nás zlého“ – prosbě třetí.

Na nic není zapomenuto, a vše je spojeno v harmonický, krásný celek. Takové také mají být naše modlitby, i když se nemodlíme zrovna těmito slovy. I v našich modlitbách máme myslet na věci nejdůležitější, a zde má první i poslední místo v našich modlitbách zaujímat jednak čest Boží, jednak naše duchovní blaho, a teprve místo podřízené mají naše vezdejší zájmy.

Ostatně každý, kdo si sedne k nohám Spasitele, a požádá ho, „nauč mne modlit se,“ bude vyučen Duchem svatým, jak a za co se má modlit, jak a za co má své prosby přednášet Otci ve jménu Pána Ježíše.

Jeho modlitby pak budou podobnější modlitbám Spasitele, o nichž nám Písmo svaté říká a které s námi sdílí, budou podobnější modlitbě, kterou dal Pán Ježíš za vzor svým učedníkům a kterou je naučil. Jen tak alespoň trochu vystihneme pravdy uchované v Otčenáši.

VĚČNÝ ŽIVOT SVĚDECTVÍM O KRISTU

Jan Karafiát

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě. ... A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu. (1J 5,10–11)

Když, milí přátelé v Kristu, chápu, co mi ten text povídá, mám velkou radost. Ano, tuhle argumentaci, jakou zde vede Jan, si dám líbit, ale nejdřív to musím pochopit. A to se vám, jak uvidíte, přirozeně nestane. To je pouhá milost, když to pochopíte. Já jsem minulé léto v cizozemsku požádal o úřední zprávu o synodu evangelické církve a viděl jsem, že profesori bohosloví navrhovali, aby členům církve bylo ponecháno na vůli, jestli chtějí věřit ve zmrtvýchvstání Pána Ježíše anebo nechtějí, a důvod byl: Když věda, tak věda! Aj, tak ti učení lidé myslí, že co pochopí ten přirozený člověk, když je vyškolený, je všechno, a co je nad to, že není? Ano, tak to myslí každý přirozený člověk!

Když věda, tak věda. A my si vědy draze vážíme. Víte, proč? Protože věda je Boží věda. Ale tentýž Pán, který stvořil rozum, povídá, že má ještě něco lepšího, než jsou vaše věci, které vystihnete svým rozumem, že má na světě věci neskonale lepší, ale on k tomu řekl: „Musíte se znovu narodit, musíte být nová stvoření, jestliže máte tohle lepší pochopit!“ Když máte vědu, dobře, ale nemyslete si, že to stačí na pochopení těchto lepších věcí! Musíte být nový rod. Když věda, tak věda, ale když řekne Pán znovuzrození a obrácení, tak znovuzrození a obrácení!

Nu, když pochopím náš text, pak řeknu: „To je jiný svět, to je jiný obor, to voní docela jinak než přirozená věda, to voní jiným du-

chem. Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě. A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu.“ A rád bych vytkl ke společnému vzdělání patero věcí:

I. Nikdo nemá to svědectví ze sebe

Přirozeně v Krista nevěří nikdo z nás a nikdo nemá to svědectví sám ze sebe; ale pak se nedivte, že vám ani žádné jiné svědectví nestačí. Vy arci nejeden řeknete: Proč bych já, přirozený člověk, nemohl věřit v Krista, Syna Božího? Protože to nejde. Proč? Jsme tělesní, přirození lidé bez Ducha svatého. Nikde žádný Duch svatý! Nu, jak byste stačili na Krista a jeho evangelium? Kdo je? On je to věčné Slovo, které bylo od věků a skrze něž Bůh zformoval všecko. Co řekl, stalo se, a v plnosti času na sebe vzal naše tělo. To věčné Slovo je učiněno takovým tělem. A on byl mezi námi, a jaké to měl? On byl tak ponížený! A vy začnete sami vypravovat, co víte z historie. Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale on je poplivaný, korunovaný trním a ukřižovaný. A tohle slyšíte. Co tomu řeknete, když jste poctiví, upřímní lidé, kteří nemají žádného Ducha svatého? Podívejte se na okamžik do 1. Korintským 1,23: „Ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství.“ To jsou poctiví Řekové, kteří řeknou: To je bláznovství! Takové věci mi nepovídej! A Žid se urazí. To je rouhání, aby on mohl upadnout do lidských rukou! Tak mluví rozumný, poctivý člověk, jenže není každý tak poctivý.

A vy řeknete, když jste byli evangelicky vychováni, ale obrácení nejste: „Nu, pak bych nemohl věřit historii!“ To máte pravdu. To není méně dosvědčené než ostatní historie, ale vy mi přenášíte do historie pojem, který tam nepatří: Věřit! V historii, ve vědě se ničemu nevěří. Ve vědě mi předkládáte něco, a já posuzuji, zda se to srovnává s rozumem. Ve vědě se ničemu nevěří, ale v evangelium se věří.

Co to je? To není říkání: „Tenkrát a tenkrát byli lidé a ti zakoušeli krásné věci u Pána Ježíše.“ Věřit znamená: „On, ten nebeský Pán, mne našel, a já jsem nyní ten nejšťastnější člověk na světě.“ Tak se ve vědě nikdy nemluví. Věda je věda, ale zde je něco nad to. Nu, pak abych měl pochybnost o sobě, jestli vůbec věřím. Když to nezakouším, nevěřím. Co máš ty více na Kristu než ten poctivý Řek a Žid? Nemáš na Kristu nic víc. Takoví jste, jací jste, a všechno ostatní povídání vám nestačí. A nyní to druhé:

II. Jak se to stane, že někdo uvěří v Krista?

Jen tak, že Kristus se do toho vložil a postaral se o to. On vás sám k tomu připravil a uspořádal. Jen tak? Jen tak a jinak ne, protože platí to první, že přirozeně žádný nevěří v Krista, a když přece věříš, je to jeho dílo. Sám nevykonám nic, jenže jako kazatel mám dvě výhody na své straně: Když svědčím, to je to nejmoudřejší, co mohu udělat. Kážu jeho Slovo. To je símě, to má v sobě život, to může klíčit, a když mne posílá on, je to jeho rozum. On hodlá konat a bude konat své dílo, když vám řekl: Kažte! On vykoná, co chce vykonat. Jak?

On má všechny k tomu uspořádané, aby mohl konat své dílo. Všichni máte duši. Když řeknete, že nemáte duši, to si jen myslíte. A máte svědomí. Co to je? Máte ve své duši jistou strunu, na kterou nedovede zahrát žádný člověk než sám nebeský Pán. A neříkejte, že ta struna není. Jestliže ji dosud neslyšíte, to znamená, že tu ještě nebyl ten, který se té struny dovede dotknout. A teď se dostaví, co tu ještě nebylo. To je Duch svatý a ten se dotkne té struny. Ale my o Duchu svatém nic nevíme, ten tu není! To nic neznamena, že vy o Duchu svatém nic nevíte. Myslete si, že jste na počátku. On řekl slovo. Vy řeknete, že z toho nic nebude. A on tu je svět. A tady je socha z hlíny. Dávejte pozor, jestli dýchne na tu sochu. Ale proč by dýchal, když tu nic není?! Ano, když se ta socha nehne, tak tu nic není, ale když ta socha otevře oči a začne mluvit, neříkejte, že

nikdo na nic nedýchá. A teď jste tu vy, ne ta socha, a máte duši a ta duše má strunu. On osobně zakročí. Ta struna začne znít a každý se chvěje pro svůj hřích. Jsou marné vědecké řeči, když to nezačnouš. Ale když to začnouš, řeknete: V tom je rozum, to je skutečnost! Já vidím, že jsem hříšný člověk, já vidím, jaký jsem a jaké je to všechno kolem mne. Ach, já bídny člověk! Nu, to jste na nejlepší cestě. Když vám probudí svědomí a vy se chvějete, to je vždycky pro to, abyste uvěřili v Pána Ježíše. A jak to? Co potřebujete?

Vy potřebujete takového všemohoucího přítele, který by vás vytrhl. A teď on povídá: To já ti právě připravuji, to je právě obsah mého evangelia. Co pak to je? To je jádro všeho Božího myšlení, to je perla Boží. Od věků na to myslel, že v plnosti času půjde na svět v mém těle, aby mi pomohl. „Pojďte ke mně vy, kteří si nevíte rady!“ On to má všechno promyšlené! Vzal na sebe hřích. Všichni jsme se odchýlili, každý z nás jsme se dali svou cestou, ale on to všechno vzal na sebe. Až se budete chvět pro své hříchy, všemu budete rozumět. On vám to dá a vy to blahoslavené okoušíte. Ten nebeský Pán je můj Spasitel, on mi odpustil všechno a on je můj milý nebeský Otec. Již vás má tam, kde vás chce mít. A nyní to třetí:

III. Věčný život je tím svědectvím

Jestli takto v Krista věříte, máte věčný život a ten je svědectvím, že s Božím synem je to tak, jak to říká. Když věříme, tak máme život věčný? Jak to? Když vás vykoupil a vytrhl a přitáhl k sobě, tak vás nemá na to, abyste byli takoví, jací jste, nýbrž aby se ukázaly všechny ty proměny, které si usmyslel, aby došlo na to, co říká Pavel: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.“ A Pán Ježíš praví: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.“ Tak je to s každým věřícím člověkem. On k vám přijde a začne u vás přebývat a začne se ukazovat, co se stalo. Jací jste byli dříve, vědí všichni lidé, ale co se s vámi stalo, nevědí všichni. Ale teď se začne ukazovat to vedení Duchem svatým. Vy

jste synové Boží, kteří jste vedeni Duchem Božím. A teď se ukáže to Boží vedení.

Jaké je to vedení? Všechny ty Boží způsoby se na vás začnou ukazovat, všechna ta mysl, která byla v Kristu Ježíši, je ve vás, všechno ovoce Ducha svatého, které kdy u koho bylo, bude u vás. To je ta jeho podoba. A když takto žijete duchovní život, jste s Pánem Bohem spojeni a z toho spojení prýští všechen nový život a to je život věčný. Tak to Slovo Boží ráčí jmenovat.

Jak jste tomu rozuměli? Tak, že to blahoslavenství je až po smrti. Nu, já nevidím, jak by se mohlo čekat něco blahoslaveného po smrti, když nezakouším nic blahoslaveného před smrtí! Věčný život je spojení s Kristem a všechno to, co z toho prýští. To je svědectví, které platí, když na vás vidím ten nový život. Kde by se to vzalo? Když to nevidím, musím pochybovat, že máte obecenství s Pánem Ježíšem. Ale když jsou tu ty věci, kteří prýští z Pána Ježíše, jak mohu pochybovat, že tu Pán Ježíš není?

Vy máte svědectví sami v sobě. Tam ti Samaritáni řekli té ženě, která mluvila s Kristem: „Teď už věříme ne proto, cos nám o něm řekla; sami jsme ho slyšeli.“ To je rozumná řeč. Nepotřebujete svědectví nikoho. Vy to zakoušíte sami. Představte si, že jsem se narodil v mráкотě, v hlubokém žaláři a že jsem nikdy neviděl slunce. To je pěkné, když mi říkáte, že tam svítí slunce a jak vyléčí neduživé, jak krásně věci uzrávají pod jeho paprsky, to je všechno pěkné, ale já tomu nemohu věřit, když jsem to neviděl! A vy mě vynesete a já se tak krásně zahřívám, nu, potřebuji ještě dlouhého povídání, když to zakouším? Nepotřebuji žádného dlouhého povídání. Dříve jsem třeba historicky přisvědčoval, ale nezakoušel jsem nic.

IV. A tu jsem začal rozumět jednomu verši, kterému jsem dříve nerozuměl

A to je to čtvrté. Otevřete si, prosím, 1. Timoteovi 3,15: „Pro případ, že bych se opozdil, abys věděl, jak je třeba si počínat

v Božím domě, jímž je církev živého Boha, sloup a opora pravdy.“ Církev Boha živého že je sloup a opora pravdy? Když se to tak má, jak vykládám, pak je církev Boží sloup a opora pravdy. Co je to církev? Vy musíte mít nejdříve jednoho takového člověka, který je živ z Pána Ježíše. A ten jeden je na to, aby svědčil. On sám je sloup a opora pravdy, ale ten jeden není církev. Tu musí být aspoň dva nebo tři a každý z nich musí mít nový život. A církev nejsou jen tito dva nebo tři. Bylo jich sto dvacet a pak tři tisíce. A představte si celý sbor a celý národ, že jim to bylo dáno a všichni že jsou plni Ducha svatého a nového života. Chcete popírat, že je to takové, jak vykládám, když vidíte takové věci, které se nikdy nedějí leda tam, kde je on? Tu vidím, že skutečná církev Páně je sloup a opora pravdy. To je zástup těch, kteří mají to svědectví v sobě. A nyní to páté:

V. Kde je taková církev?

Ano, kdepak je taková církev, aby v ní byl každý takovým svědkem, sloupem a oporou pravdy? Taková církev není. Nu, jestli ta vaše a ta naše církev není taková, nemyslete si, že uhnu. To neznamena, že Pán Ježíš není takový, jaký je, ale je to tak, že ta vaše a ta moje církev není církev Pána Ježíše. To může být, že naše církev není církví Kristovou, ale církev Páně je vždycky opora a sloup pravdy, té Boží pravdy a každý jednotlivý člen je jejím svědkem.

A teď se podívejte na sebe a kolem sebe. Všude se nadržuje tělu, všechno se pojímá tak, aby s tím bylo tělo spokojeno, ano, vystoupí profesori, kteří chtějí, aby každému bylo ponecháno na vůli, zda chce věřit anebo nevěřit, že Pán Ježíš vstal z mrtvých. To je jen důkaz, že církví Páně nejsme. Ale když on se smiluje a obrátí vás, dá vám věčný život. Vy jste ti nejšťastnější lidé na světě a jste dokladem toho, že Pán Ježíš je věčný Bůh, který přišel lidi spasit a takhle proměnit.

Já jsem hotov. To je těžké a nemožné, aby přirozený člověk věřil v divy, pokud sám nezakusil něco velice divného. Ale znovuzrození člověka bylo vždycky div, ano, ten největší div. A jak zakoušíte tento div, že on vás k sobě přitřhl, už nebudete pochybovat o tom, že koná divy a nebudete pochybovat o všem ostatním. Ó ano, tomu věřím: když dovede takto ohnout mě, dovede ohnout každého!

Rozejdeme se a půjdeme každý po svém. Co tam zaneseme těm lidem, ke kterým zajdeme? Nic víc než co sami v sobě máme. Ne to, co budeme povídat, nýbrž to, co je skutečně v nás. To zaneseme druhým. „Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě. ... A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu.“ Amen.

Modlitba

Panovníku Hospodine, ty požehnaný Bože a Otče našeho Pána Ježíše Krista! Divný v radě a veleslavný v skutku, který se skrýváš před moudrými a opatrnými a zjevuješ se nemluvnátkům. Jistě, Otče, tak se ti zalíbilo, a my se koříme před tvou velebností a vynášíme a velebíme tvou věčnou radu. Tebe chválíme, že jsi nás nepominul, ale že si se k nám v naší maličkosti předivně sklonil. Tebe chválíme za každé dobré a potěšené slovo, které jsme nyní slyšeli a pokorně za to prosíme, abys to dokázal svou mocí, abychom všichni byli usvědčeni ze všeho toho, co se skrývá v našich srdcích, a tak probuzeni ve svém svědomí, až bychom všichni odpočívali v té skalní rozsedině, kterou jsi připravil v tom nejmilejším, jehož jsi ranil pro naše hříchy.

Ó, nech nás to zakoušet a ty sám do nás vlož ten věčný život, který by byl svědectvím o tobě a posloužil těm, kteří jsou kolem nás. Ty sám nás naplň těmi dary, které jsou zapotřebí, abychom vykonali to, k čemu nás posíláš. Pošli svého anděla před jedním každým z nás a rozpomeň se na všechny, ke kterým máme přijít. Rač nás uzpůsobit a připravit pro ně, aby všelijak slaveno bylo tvé

umění! Ostříhej nás a opatruj ode všeho zlého, ostříhej a opatruj nás, když budeme vcházet i vycházet od tohoto času až na věky, až bys nás svedl opět kolem zákona svého, ano, až bys nás měl u sebe na věky věků.

A nyní nás požehnej požehnáním svým: Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen.

Kázáno na konci období před prázdninami, dne 11. července 1909.

PŘIPOMÍNEJ SI, Z ČEHO JSI POVSTAL (Tt 3,3)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

*Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, neposlušní, zbloudilí,
byli jsme otroky všelijakých vášní a rozkoší, žili jsme ve
zlobě a závisti, byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme
se nenáviděli. (Tt 3,3)*

Myslím, že často, když čteme podobná slova v Písmu, jenom je rychle prolétneme a spěcháme k dalším veršům, které jsou mnohem povzbudivější a radostnější. Ale zastavme se na chvíli nad tím, co čteme. Nerozumný, neposlušný, zbloudilý, otrok vášní a rozkoší, plný zloby a závisti, hoden opovržení, navzájem se nenávidící ... no, to je docela síla! Takhle přece nemohl vypadat můj život před obrácením? Tohle přeci nemohl Pavel myslet vážně. Copak by takhle popsal svůj vlastní život?

Milí přáteli, milá přítelkyně, přesně takhle viděl tvůj život Bůh. Možná, že v případě některých z vás ho tak stále ještě vidí! Co tady tedy čteme?

Člověk bez rozumu, tedy jinými slovy hlupák. To není o vzdělání. Nerozumný člověk není v Písmu ten, kdo toho málo ví. Nerozumný člověk je ten, který něco ví, a nejedná podle toho. A takový je podle Písma každý člověk na této planetě. Jak je to možné? Každý člověk totiž ví o Bohu. Kristovo světlo osvěcuje každého člověka, který přichází na svět (J 1,9). Každý člověk dostal o Boha svědomí, které mu dosvědčuje Boží existenci. Čím více to člověk popírá, tím více je jeho svědomí poskvrněné a převrácené, a tím méně plní funkci,

kteřou plnit má. Ale kromě svědomí je tu také stvoření. Celé stvoření svědčí o Bohu.

Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou. (Ž 19,2)

Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je jim přístupné, Bůh jim to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu. Poznali Boha, ale nevzdali mu čest jako Bohu, ani mu nebyli vděční, nýbrž jejich myšlení je zavedlo do marnosti a jejich scestná mysl se ocitla ve tmě. Tvrdí, že jsou moudří, ale upadli v bláznovství. (Ř 1,19–22)

Nerozumný je ten, kdo popírá Boží existenci, kdo nečiní pokání, kdo se nesklání před Bohem, kdo není vděčný Bohu za jeho milost, dobrotu, shovívavost, slitování. My všichni jsme byli nerozumní.

A ruku v ruce s nerozumností jde neposlušnost. Když člověk odmítá poznání Boha, nechce se mu podřizovat a jednat podle jeho Slova. Může dokonce žít v nějaké částečné poslušnosti – jako Pavel před svým obrácením, který byl podle zákona bez úhony, přesto je to jenom vnější poslušnost a částečná, zatímco v srdci je vzdor. Takto mohou dokonce někteří lidé vypadat jako zbožní. Pavel o takových lidech píše, že:

... budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat. (2Tm 3,5)

Doslova se tam mluví o vnější podobě zbožnosti, ale o její chybějící moci. Skutečná zbožnost, skutečná poslušnost je otázkou srdce. Začíná uvnitř, je výsledkem práce Ducha svatého, je to dílo Boží milosti, která nás vychovává, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní. Bůh zaslíbil, že nové srdce, které v člověku stvoří, bude srdce poslušné (Ez 36,26–27). Dokud Bůh nestvoří nové srdce v člověku, je každý člověk ze své podstaty neposlušný, nepoddajný, vzpurný, je vzbouřenec proti Bohu.

Další slovo je důsledkem předchozích dvou a dobře popisuje stav nerozumného a neposlušného člověka – zbloudilý, svedený, oklamáný. Oklamáný od samotného počátku hadem v zahradě Eden. Bloudí bez cíle a bez smyslu, nechává se svést, hledá si učitele, kteří vyhoví jeho přáním a předloží náboženství, které mu bude dokonale vyhovovat. Ale pozor! Není obětí, i když se za ní rád vydává, ale jeho oklamání je důsledkem jeho nerozumu, což je rozhodnutí vůle odmítnout každé poznání Boha, je důsledkem jeho vzpoury, pýchy, nevěry. Tato zbloudilost je chtěná, i když nepřijemná, je vítaná, ačkoliv je nepohodlná. Ale jenom tato zbloudilost člověku vyhovuje, protože mu dává pocit nezávislosti na Bohu. Jan říká:

Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. (J 3,19)

Člověk nechce znát cíl, nechce znát pravý smysl a hledá jakýkoliv nesmysl, který by tento smysl nahradil. Tím smyslem je nalézat potěšení v Bohu a věčně se radovat v jeho přítomnosti a slávě. Ale protože člověk ze své přirozenosti miluje tmu, rád bloudí a je otrokem všelijakých vášní a rozkoší. Zbloudilost je důsledkem a ukazuje na to i tvar slova v originále. I otroctví je důsledkem, ale zatímco zbloudilost je důsledkem, který na člověka dopadá, otroctví je něčím, co si člověk sám vytváří.

V řeckém textu je sloveso v přechodníku v aktivním tvaru. Ukazuje to, že člověk se sám dává do otroctví, slouží svým rozličným vášním a žádostem. Slova, která tady jsou, ukazují na sobecké a bezbožné vášně, žádosti, hříšné rozkoše, touhy lidské tělesnosti. Stejně slovo používá Pán Ježíš v podobenství o rozséváči, o čtyřech druzích půdy. Ti, u nichž je zaseto do trní, vypadají chvíli jako věřící, ale potom je rozkoše života dusí, takže nepřinesou úrodu a prokáže se, že nikdy neměli nové srdce, nikdy ve skutečnosti nevěřili Bohu, ale stavěli jenom na sobě a žili pro své sobectví.

Žili jsme ve zlobě a závisti – to je další část třetího verše, která velmi jasně odhaluje nitro přirozeného člověka. Někdy si říkáme,

jak může být ten člověk tak zlý, kde se v něm bere všechna hořkost, závist, zloba, a přitom zapomínáme, že my jsme žili úplně stejně. Možná si nevzpomínáte, možná jste od přirozenosti klidná povaha, ale i tak byl váš život před obrácením naplněný zlobou a závistí. V řečtině je na tomto místě slovo, které ukazuje na způsob života, na jeho průběh a na to, čím je život veden a tažen, co lidský život ovládá – zloba a závist. Vlastnosti, které ďábel velmi rád používá, aby člověka uvrtal ještě hlouběji do hříchu. Tyto vlastnosti vedou k posledním dvěma charakteristikám, které máme ve třetí verši, které ukazují na to, jak takový lidský život vypadá z vnějšku.

Byli jsme hodni opovržení a navzájem jsme se nenáviděli. Mohli bychom říci, že ta první charakteristika ukazuje na vztah k Bohu a ta druhá na vztah k člověku, že je tady obrácená verze největšího přikázání, přikázání lásky, které říká, miluj Boha a miluj bližního. Ale my jsme byli Bohu odporní a navzájem jsme se nenáviděli. Vzájemná nenávist jde ruku v ruce se závistí a zlobou, má co do činění s lidskými vášněmi a žádostmi, je důsledkem zbloudilého srdce, které je nerozumné, zaslepené a neposlušné.

Byli jsme hodni opovržení, byli jsme odporní, nenávidění, ohavní, oškliví v morálním slova smyslu. Přesně takhle se Bůh dívá na hříšníka. Někdy lidé tvrdí, že Bůh nenávidí hřích, ale miluje hříšníka. Ale v takovém případě by byl Bůh sám proti sobě, musel by zapřít svou svatost. Ale Bůh je spravedlivý a nikomu nestraní. Nemůže nenávidět hřích a milovat hříšníka, který tento hřích koná, v jehož srdci tento hřích přebývá. Bůh miluje spravedlnost. Bůh je dokonale spravedlivý. Nemůže zamést hříchy pod koberec, proto musí spolu s hříchem odsoudit také hříšníka.

Hospodinova tvář se však obrací proti pachatelům zla, vymýtí ze země každou památku po nich. (Ž 34,17)

Bůh jest soudce spravedlivý, Bůh silný hněvá se na bezbožného každý den. (Ž 7,11 KRAL)

*Avšak těm, kteří jsou sobečtí a neposlouchají pravdu, nýbrž
poslouchají nepravost, odplatí hněvem a zuřivostí. (Ř 2,8
ČSP)*

Bůh bude soudit spravedlivě. Každý hřích bude potrestán. Boží slovo nám tady připomíná, čím jsme byli, než jsme se dali obmýt Kristovou krví. Jemu buď dík za to, že si toto vše můžeme připomínat jako milost, ze které jsme byli vysvobozeni jeho dílem jeho veliké lásky na kříži Golgoty.

KRISTOVA SLÁVA V LISTU ŽIDŮM (SHRNU TÍ)

Steven Cole

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Po posledním kázání jsem mohl náš cyklus kázání na List Židům uzavřít, ale cítil jsem potřebu udělat jakési stručné opakování, abych zdůraznil to úžasné téma Listu Židům: slávu Ježíše Krista. Ale jakmile jsem na to pomyslel, začal jsem si připadat jako malíř z mateřské školky, který by se pokoušel o repliku Rembrandtova mistrovského díla. Jak bych mohl učinit zadost tak vznešenému tématu, jakým je sláva Ježíše Krista? To daleko přesahuje moje schopnosti! Kdybych měl Spurgeonovu výřečnost, možná bych dokázal odvést lepší práci. Vždycky když kážu, tak mám pocit, že to je nad moje možnosti, ale dneska si připadám ještě desetkrát nedostatečnější než obvykle. Takže se mohu jen svěřit do Pánových rukou a prosit ho, aby sám oslavil své jméno. Rád bych celý list shrnul se zvláštním zřetelem na to, co učí o osobě a díle našeho slavného Spasitele.

V životě není nic důležitějšího, než biblicky a osobně poznat Ježíše Krista a to, co pro nás vykonal na kříži. Apoštol Pavel to vyjádřil takto: „A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno. Pro něho jsem všechno ostatní odepsal a pokládám to za nic, abych získal Krista...“ (Fp 3,8–9). Nechte plavat postavení, pověst, pozemský majetek, pohodlí tohoto života a všechno ostatní, ale *poznejte Ježíše Krista!* Ježíš Kristus je všechno! Když budete mít Krista a přijdete o všechno ostatní, pořád budete mít všechno, co potřebujete v čase i na

věčnosti. Kdybyste získali celý svět, ale Krista ne, nemáte nic! Autor Listu Židům psal skupině židovských věřících v Krista, kterým bezprostředně hrozilo pronásledování. Někteří se odvraceli od Krista zpátky k judaismu. Autor věděl, že to jediné, díky čemu budou jeho čtenáři schopni stát pevně třeba i tváří v tvář smrti, je správná představa Ježíše Krista v celé jeho slávě a pochopení, jak Ježíš naplňuje všechno, k čemu Starý zákon ukazoval. Když se nepřestanou soustředit na slávu Kristovy osoby a jeho kněžství, dá jim to sílu odolat vírou sebesthoršímu pronásledování. Téma celého Listu Židům můžeme shrnout takto:

Pohled na Kristovu slávu v jeho osobě a kněžství nám dává sílu, abychom vírou obstáli ve zkouškách.

Puritán John Owen napsal: „Boží sláva zahrnuje jak svaté vlastnosti jeho povahy, tak úradky jeho vůle, a světlo poznání těchto věcí je nám dáno pouze před tváří či v osobě Ježíše Krista.“ (*The Glory of Christ* [Moody Press], ed. Wilbur Smith, s. 55.) (Přečtěte si to ještě jednou, abyste pochytili, co přesně říká.) Ježíš Kristus přišel, aby nám zjevil Boží svatou povahu a úradky jeho vůle. V Židům 10,7 cituje autor Žalm 40,8 jako Ježíšova slova: „Proto jsem řekl: Zde jsem, abych konal, Bože, tvou vůli, jak je o mně v tvé knize psáno.“

Aby Ježíš zjevil Boží naprostou svatost, spravedlnost a hněv, s nimiž Bůh trestá každý hřích, ale také jeho nekonečné milosrdenství a lásku, s nimiž Bůh připravil oběť, kterou jeho spravedlnost vyžaduje, obětoval na kříži místo nás sám sebe. Aby jeho oběť nezůstala omezena na něj samého, musel být Bohem. Aby se týkala nás, musel být člověkem. Proto autor Listu Židům začíná tím, že nám ukazuje osobu Ježíše Krista jako Boha a člověka.

1. Měli bychom soustavně prosit Boha, aby nám neustále zjevoval vznešenou osobu Ježíše Krista (Žd 1–4).

Autor nedělá okolky a jde přímo k věci. Ukazuje nám, že:

A. Ježíš Kristus je Boží konečné a vrcholné zjevení (1,1-3).

„Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech...“ Těmto nádherným veršům jsem věnoval dvě kázání, ale klidně bychom si v nich mohli lebedit třeba po sedm kázání! Připomínám vám výrok Jana Kalvína, který jsem citoval, když jsme se těmito verši zabývali. Kalvín zdůrazňuje, že autor nesledoval teologický, ale praktický cíl. „Ve skutečnosti usiloval upevnit naši víru, abychom se mohli dozvědět, že Bůh se nám nedává poznat jinak než v Kristu: pokud jde totiž o Boží podstatu, její jas je tak nesmírný, že náš zrak oslepuje, nezáří-li na nás v Kristu.“ (J. Kalvín: *Calvin's Commentaries* [Baker reprint], komentář k Židům 1:3, s. 35-36.) Autor zde o Ježíši říká sedm věcí:

- (1) Ježíš je dědic všeho.
- (2) Ježíš je Stvořitel všeho [věků].
- (3) Ježíš je záře Otcovy slávy.
- (4) Ježíš je dokonalé vyjádření Otcovy podstaty.
- (5) Ježíš všechno nese svým mocným slovem.
- (6) Ježíš nás očistil od našich hříchů.
- (7) Ježíš usedl po pravici majestátu na výsostech.

Zde se jimi nemohu zabývat do podrobností. (Viz mé kázání „Synovo prvenství“ na verše Židům 1,2b-3 ze 23. listopadu 2003) Řeknu jen, že nedokážu pochopit, jak někdo může číst tyto verše, o těch bezprostředně následujících ani nemluvě, a nedojít k závěru, že Ježíš Kristus je, řečeno slovy Nikajského kréda, „pravý Bůh z pravého Boha“. Autor pak ukazuje, že:

B. Ježíš svou slávou převyšuje anděly (1,4–14).

V rozporu s tím, jak anděly představuje mnoho dnešních televizních pořadů, Bible učí, že jsou to skutečně vznešené bytosti. Daniel líčí anděla, který se mu ukázal: „Tělo měl jako chrysolit, tvář jako blesk, oči jako hořící pochodně, paže a nohy jako lesknoucí se bronz a zvuk jeho slov byl jako hrozný hluk“ (Da 10,6). Svou reakci popisuje takto: „... nezůstala ve mně síla. Velebnost mé tváře se změnila a byla zcela porušena; nezachoval jsem si sílu“ (Da 10,8). Dalo mu to tak zabrat, že upadl do hlubokých mrákot. Když ho anděl přivedl k vědomí, zůstal rozklepaný Daniel stát na všech čtyřech (Da 10,9–10). A to byl jenom anděl! Tady ale autor ukazuje, že Boží Syn je o tolik vyšší než andělé, že: „A když chce uvést Prvorozeného do světa, praví opět: ‚Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!‘“ (1,6). Pro případ, že by nám to uniklo, staví anděly, kteří jsou Božími služebníky jako plápolající oheň (1,7), do kontrastu se Synem: „O Synovi však: ‚Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království...‘“ (1,8).

Jako kdyby to nestačilo, pokračuje v 1,10–12 tím, že cituje Žalm 102,26–28, přičemž na Ježíše vztahuje něco, co je ve Starém zákoně jasně řečeno o Bohu: „A dále: ‚Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou. Ona pominou, ty však zůstáváš; nebesa zvetšejí jako oděv, svineš je jako plášť a jako šat se změní, ty však jsi stále týž a tvá léta nikdy neustanou.‘“ A dorazí to otázkou: „Kterému z andělů kdy řekl: ‚Usedni po mé pravici, dokud ti nedám nepřátele za podnož tvého trůnu!‘“ (1,13). Sedět po Boží pravici by pro kteroukoli stvořenou bytost byla příliš velká pocta. Tato výsada náleží výhradně věčnému Božímu Synu! Je však důležité, abychom chápali nejen Ježíšovo božství, ale také jeho dokonalé lidství. Proto autor (po praktickém napomenutí ve 2,1–4) pokračuje:

C. Ježíš není jen plně Bohem, ale je také plně člověkem (2,5–18).

Zde autor otevírá téma, které do popředí listu zřetelně vystoupí později, a sice to, že Ježíš přišel na tento svět, aby trpěl a zemřel za naše hříchy. Ježíšova smrt nebyla nešťastná náhoda. Nebyl to nečekaný zvrat osudu, který Bohu udělal čáru přes rozpočet. Naopak, Ježíšova smrt naplnila Boží záměr zachránit nás z ničivé moci hříchu. Autor vyslovuje šokující výrok: „Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy“ (2,10). Slovy „pro něhož je vše a skrze něhož je vše“ autor vyjadřuje, že *Bůh je první a konečnou příčinou všeho, co je*, včetně plánu naší spásy prostřednictvím smrti jeho Syna. A ukazuje také, že *Bůh své stvoření aktivně řídí* v tom smyslu, že „všechno působí rozhodnutím své vůle“ (Ef 1,11). Takže se – prosím pěkně! – *slušelo* (KMS, NBK, KR), aby za nás Ježíš zemřel, protože to Bohu v souladu s jeho věčným plánem přináší slávu.

Slušelo se to, protože se v tom projevují Boží dokonalé atributy: svatost, spravedlnost, moc, moudrost, láska a milost. Bylo záhodno, aby Ježíš zemřel, protože ho to potvrzuje jako dokonalého člověka a jako vůdce či původce naší záchrany. Ježíš svou smrtí zvítězil nad satanem a nad mocí smrti (2,14). Nyní je naším milosrdným a věrným veleknězem (2,17), který „může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky“ (2,18). Člověk by řekl, že když autor Ježíše představil jako někoho, kdo je plně Bohem, kdo stojí nad anděly a kdo je plně člověkem, který přinesl sám sebe jako oběť za naše hříchy, mělo by to stačit. Autor ale psal židům, pro které byl největším člověkem, který kdy žil, Mojžíš. Proto dále ukazuje, že:

D. Ježíš svou slávou převyšuje Mojžíše (Žd 3).

Téma celého listu lze shrnout třemi slovy: Uvažujte o Ježíši (3,1). „Uvažovat“ znamená přemýšlet o něčem na základě důkladného

a trpělivého zkoumání. Náš problém často spočívá v tom, že si neuděláme čas, abychom uvažovali o Ježíši, tak jak nám ho zjevuje Boží slovo. Mojžíš odešel na horu, kde s Bohem strávil sám čtyřicet dnů. Když sestoupil dolů, zářila jeho tvář Boží slávou, kterou tam spatřil. Ale Ježíš k nám sestoupil až z nebe, od samotné Boží přítomnosti, aby nám Boha zjevil. Ježíš pronesl zarážející slova: „Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo neví, kdo je Syn, než Otec, ani kdo je Otec, než Syn a ten, komu by to Syn chtěl zjevit“ (Lk 10,22). To je ale mimořádné tvrzení! Chcete-li poznat živého Boha, musíte požádat Syna, aby vám ho ukázal, protože ani Otce, ani Syna nemůžete poznat jinak než prostřednictvím Božího zjevení.

Když Petr vyjádřil své přesvědčení ohledně Ježíšovy totožnosti: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého,“ Ježíš mu odpověděl: „Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích“ (Mt 16,16–17). Takové věci by nemohl tvrdit nikdo, kdo by byl pouze člověkem! Po vzkříšení Ježíš učedníkům připomněl: „To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech“ (Lk 24,44). To jsou všechny tři části hebrejské Bible. Celé Písmo tedy ukazuje k Ježíši, kterého Bůh podle svého svrchovaného plánu poslal, aby ho zjevil lidem a vykonal jeho vůli. Jako takový je Ježíš větší než Mojžíš a všichni proroci dohromady! Ale co se starozákonními sliby o zaslíbené zemi a o sobotním odpočinku? Autor ukazuje, že:

E. Ježíš zajistil věčné odpočinutí, které Jozue zajistit nemohl (Žd 4).

Jak jsme viděli, Židům 4 nemluví o prožívání vnitřního pokoje či odpočinku uprostřed zkoušek. Autorovi se spíš obává, že by jeho čtenáři mohli být, podobně jako mnozí z Izraelců na poušti, ve spojení s Božím lidem, a přesto se následkem nevěry minout Božím spasením. Ukazuje, že Bůh svému lidu spasení vždy nabízel pro-

střednictvím obrazu odpočinku. Jenom Kristus je schopen poskytnout našim duším skutečné odpočinutí, ve kterém si odpočíneme od svých skutků a zcela se spolehneme na to, co vykonal on. Ježíš slíbil: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout“ (Mt 11,28).

Podobně autor listu uzavírá kapitolu Židům 4 vysvětlením, že Ježíš je naším veleknězem, který má soucit s našimi slabostmi. Zve nás: „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas“ (4,16).

V prvních čtyřech kapitolách tedy autor vyvyšuje vznešenou postavu Ježíše Krista. Když čtete Boží slovo, prostě Boha, aby vaši duši více a více zjevoval Krista.

2. Měli bychom soustavně prosit Boha, aby nám neustále zjevoval vznešené kněžství Ježíše Krista (Žd 5,1–10,18).

List Židům je jediná biblická kniha, která nám Ježíše Krista představuje jako našeho velekněze. Současným čtenářům může tato dosti rozsáhlá část listu připadat poněkud nudná a od věci. Pokud ale chcete porozumět významu tohoto ústředního tématu Listu Židům (totiž Kristova kněžství), musíte prosit Boha o jasnější pochopení jeho absolutní svatosti a majestátu. Žádný žid by si netroufl vstoupit do velesvatyně a přiblížit se k oltáři, kde se zjevovала Boží sláva. Proste ho také, aby vám dal hlouběji poznat, jak hříšní jste sami o sobě, bez Krista. Díky tomu si budete více vážit toho, co pro vás Ježíš vykonal na kříži, když jako velekněz vstoupil do velesvatyně ne s krví kozlů a býků, ale se svou vlastní (9,11–14).

Hlubší pochopení Boží svatosti, naší vlastní hříšnosti a dostatečnosti Kristovy oběti je jedním z nejpraktičtějších učeních Písma, protože pokořuje naši pýchu. Pýcha je u kořene každého konfliktu ve vztazích a také prakticky každého hříchu, na který si vzpomene te. Proste tedy Boha, aby vašemu srdci zjevil Ježíše Krista ve slávě

jeho kněžství. Můžeme si zde všimnout jen dvou nejvýznamnějších témat této části listu:

A. Ježíš svým velekněžstvím převyšuje Árona a jeho velekněžství (Žd 5–7).

V 5,1–10 autor listu ukazuje, že Ježíš je veleknězem, jakého potřebuje každý hříšník. Od verše 5,11 až do konce Židům 6 čtenáře vyzývá, aby „směřovali k dospělosti“ (6,1). Po příkrém varování v 6,4–8 je utěšuje ujištěním, že je ohledně nich přesvědčen „o lepších věcech“ (KMS, NBK), takových, které patří ke spáse (6,9). Poukazuje na Ježíše jako kotvu pro naše duše, toho, který jako náš velekněz navěky podle řádu Melchisedechova pronikl za oponu před námi (6,19–20). Kapitola Židům 7 vysvětluje, proč je Ježíš jakožto kněz podle řádu Melchisedechova nadřazen Áronovským kněžím. Jeho prostřednictvím můžeme přijít do Boží blízkosti a přijmout ujištění o našem spasení.

B. Ježíš svým velekněžstvím převyšuje starou smlouvu (Žd 8,1–10,18).

Tuto podstatnou pasáž mohu pouze stručně shrnout:

- (1) Ježíš přináší lepší zaslíbení než stará smlouva (8,1–13).
- (2) Ježíš přináší lepší chrám než stará smlouva (9,1–14).
- (3) Ježíš přináší lepší oběť než stará smlouva (9,15–10,18).

Závěrečná část listu ukazuje, jak bychom měli tyto velké pravdy o slávě Kristovy osoby a o jeho kněžství uplatňovat v praktickém životě:

3. Pohled na Kristovu slávu v jeho osobě a kněžství nám dává sílu, abychom vírou obstáli ve zkouškách (Žd 10,19–13,25).

Na příkré varování v závěru Židům 10 navazuje kapitola 11, která nám ukazuje příklady těch, kteří dokázali obstát proto, že vírou hleděli k tomu, co jim Bůh v Kristu slíbil, ale čeho jsme se dočkali

až my. Autor nás vyzývá, abychom se podvolovali Boží výchově, která směřuje k tomu, abychom se podíleli na jeho svatosti (12,1–13). Kapitulu 12 uzavírá tím, že staví do kontrastu Boží zjevení na Sínaji a slávu království na Sijónu, které dostáváme, když přicházíme k Ježíši a k Nové smlouvě v jeho krvi. Musíme tudíž vytrvat vírou, i kdyby to mělo znamenat utrpení a potupu, protože vyhlížíme nebeské město, které má teprve přijít (13,14).

Závěr

Poselství Listu Židům je tedy toto: způsob, jak vírou obstát v sebetěžších zkouškách, spočívá v tom, že musíme vidět Kristovu slávu – slávu jeho nevyrovnatelné osoby a jeho slávu jakožto našeho velekněze. Rád bych vám na závěr přehrál krátký záznam z kázání pastora Lockwooda. Osobně ho neznám, ale jak uslyšíte, tenhle pán tedy *umí* kázat Krista! (Přikládám přepis nahrávky, ale abyste to patřičně ocenili, museli byste ho slyšet.) Takže tady je pastor Lockwood:

Bible říká, že můj král je králem v sedmerém smyslu: Je králem Židů jako národního celku. Je králem Izraele jako státního útvaru. Je králem spravedlnosti. Je králem věků. Je králem nebes. Je králem slávy. Je Králem králů – a Pánem pánů. To je můj král. A tak si říkám, jestlipak ho znáte?

David řekl, že nebesa vypravují o Boží slávě a na obloze je vidět práci jeho rukou. Můj král je svrchovaný král. Žádnou mírou nelze vyznačit rozsah jeho bezmezné lásky. Žádný dalekohled, žádný teleskop nedohlédne na pobřeží jeho neselhávajících zdrojů. Žádná překážka mu nemůže zabránit, aby vylil svá požehnání. Jeho síla je trvalá. Jeho upřímnost je dokonalá. Jeho spolehlivost je věčná. Jeho milost je nesmrtelná. Jeho moc je královská. Jeho milosrdenství je nestranné. Jestlipak ho znáte?

Je tím největším, co kdy bylo spatřeno na obzoru tohoto světa. Je Synem Božím. Je Spasitelem hříšníků. Je středobodem civilizace.

Ve společnosti sobě podobných stojí sám. Je vznešený a jedinečný. Je nesrovnatelný. Je bezpříkladný. Je tou nejvyšší myšlenkou veškeré literatury. Je tou nejvýznačnější postavou veškeré filosofie. Je nejzásadnějším problémem vyšší kritiky. Je nejzákladnějším učení pravdivé teologie. Je jádrem, nezbytnou podmínkou duchovního náboženství. Je zázračným znamením doby. Je tím nejvyšším stupněm každého dobra, jehož jménem se ho rozhodnete nazývat. Je tím jediným, kdo splňuje všechny požadavky pro to, aby byl beze zbytku dostatečným Spasitelem. Říkám si, jestlipak ho tady dneska všichni znáte?

Dává sílu těm, kdo jsou slabí. Je k dispozici těm, kdo jsou ve zkouškách a v pokušení. Je utěшитelem i zachráncem. Je posilou i oporou. Je ochráncem i průvodcem. Uzdravuje nemocné. Očišťuje malomocné. Odpouští hříšníkům. Promíjí dlužníkům. Vysvobozuje zajatce. Hájí bezbranné. Žehná dětem. Slouží nešťastníkům. Ctí starce. Odměňuje pracovité. A blahoslaví tiché. Tak si říkám, jestli ho znáte?

Ano, můj král. Můj král je klíčem. Je klíčem k poznání. Je studnicí moudrosti. Je branou vysvobození. Je stezkou pokoje. Je silnicí spravedlnosti. Je dálnicí svatosti. Je autostrádou slávy. Znáte ho?

Ano. Jeho úřady jsou mnohočetné. Jeho sliby jsou nezrušitelné. Jeho život je neporovnatelný. Jeho dobrota je bezmezná. Jeho milosrdenství je věčné. Jeho láska je neměnná. Jeho slovo je dostatečné. Jeho milost je víc než dostatečná. Jeho vláda je spravedlivá, jeho jho je lehké a jeho břemeno netíží. Přál bych si, abych vám ho dokázal popsat, to bych si tedy přál, jenže on je nepopsatelný. No ano, Bože dobrý, on je nepopsatelný, ano, je nepopsatelný. Je nepostížitelný. Je nepřemožitelný. Je neodolatelný. Ano. Nedokážete před ním uzavřít mysl. Nedokážete mu vytrhnout ruce. Nedokážete ho přežít a nedokážete žít bez něj. Ano, farizeové ho nedokázali poslouchat, ale sami přišli na to, že ho nedokážou zastavit. Pilát na něm nedokázal objevit žádnou vinu. Svědkové se nedokázali

shodnout na svědectví proti němu. Herodes ho nedokázal zabít. Smrt si s ním nedokázala poradit. A hrob ho nedokázal udržet. *Ano!* Tohle je můj král! *Tohle* je můj král! A tobě náleží království a moc a sláva na věky věků všech věků – jak dlouho to jen je – a ještě dalších věků a věků a když skončíte se všemi těmi věky věkocími, tak: Amen.

Otázky k diskuzi

1. Co ještě, kromě modlitby a Božího slova, nám může pomoci získat zřetelnější a správnější představu Kristovy slávy? Viz Jan 14,21.

2. Může být spasen člověk, který popírá ať už Kristovo lidství nebo jeho božství? Srovnej 1J 2,22–23; 4,15; 5,20; 2J 7 a 9.

3. Jaký praktický význam má pro každého člověka učení o Kristově kněžství?

4. Někdo se vás zeptá: „Jak mohu získat silnější víru?“ Jak byste odpověděli na základě poselství Listu Židům?

NA SKLONKU ŽIVOTA (GN 48,1–22)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Minule jsme opustili Jákoba na sklonku jeho života, poté, co si vyžádal od svého syna Josefa slib, že ho pochová v Kenaánu. Jákob strávil v Egyptě dlouhých sedmnáct let na konci své životní pouti. Podle všeho to byla pokojná léta, kdy byl obklopen svou rodinou, svými syny, vnuky, pravnuky a v závěru svého života jistě i praprawnuky. Josef se stará o všechno potřebné a zajišťuje celou svou širokou rodinu. Jeho bratři pasou jak svá, tak také pravděpodobně faraonova stáda dobytka v zemi Gošenu, kde se žili:

Izrael se usadil v egyptské zemi, na území Gošenu. Zabydleli se v ní, rozplodili se a velmi se rozmnožili. (Gn 47,27)

Bůh splnil své sliby, které dal Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. Teprve Jákob viděl, jak se tyto sliby naplňují, ale o to více mohl oslavovat Boží velikost. Zatímco v předchozí kapitole byl Josef hlavní postavou (ačkoliv Jákob hrál nezanedbatelnou roli), tak nyní se dostává do popředí opět Jákob. Duch Boží věnoval hodně místa v Písmu tomu, aby nám skrze Mojžíše zaznamenal poslední okamžiky Jákobova života. Minule jsme si ukázali, že Jákob před faraonem nehodnotil svůj život žádnými nadnesenými slovy:

Léta mého života byla nečetná a zlá, nedosáhla let života mých otců... (Gn 47,9)

V dnešním textu vidíme poměrně detailní popis posledních okamžiků života patriarchy. Ani u Abrahama ani u Izáka jsme nic podobného neviděli. Bůh obdaroval Jákoba jinak, než jeho otce a dědečka. Boží milost a Boží dary vyžadují po některých svatých mnohem víc na jejich smrtelné posteli než po jiných. Tak je to

v případě Jákoba. Josef je trochu odsunut stranou. Rozhodně není hlavní postavou. Jde o Jákoba, jde o budoucnost Izraele. V našem textu to můžeme vidět celkem jasně. Svíce Jákobova života dohořela až na konec. Jákob už zdálky viděl, že se blíží jeho čas. Smrt se nevyhne nikomu. Je to jistota, kterou má každý člověk na této zemi. Jednoho dne přijde chvíle, kdy Bůh člověka odvolá z tohoto života a on/ona se bude muset postavit před Boží soud. Smrt je sice poražený nepřítel, její moc je zlomena, ale její vláda ještě není ukončena. K tomu dojde až při příchodu Pána Ježíše Krista. Do té doby je každý člověk podřízen smrti. Boží slovo o tom mluví jasně:

Každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud. (Žd 9,27)

Žádná druhá šance, žádná reinkarnace, žádný očistec – to jsou výmysly lidí, kteří si myslí, že se tak vyhnou nutnosti postavit se před živým Bohem. Ale nemylme se. Jákob si byl jistý Božím slibem a úplně stejně si jím můžeme být jistí také my. Jákob věděl o tom, že se přiblížil jeho konec a proto jednal tak, aby odešel z tohoto světa s čistým štítem. Tedy aby tu nezůstalo nic, co by nebylo kvůli němu vyřešeno. Může to být velkým požehnáním, že se přiblížil den našeho odchodu. Ale na druhé straně musíme pamatovat na to, že tento den může přijít kdykoliv a my neznáme dne ani hodiny, kdy Bůh naši duši odvolá z její pozemské pouti. Ježíš mluvil o dni soudu, ale my můžeme Jeho slova klidně vztáhnout i na den smrti, protože i to je – velmi subjektivně – den, kdy končí všechny naděje:

Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past. (Lk 21,34)

Jákob nebyl překvapen, ale byl připraven. Před sedmnácti lety se Jákob díval na svůj život, jako kdyby už byl na jeho konci a viděl ho v oněch zmiňovaných nepříliš hezkých barvách. Nyní dokonává, co ještě zbývá – žehná svým vnukům a v následující kapitole také svým synům, předává jim proroctví o Mesiáši, povzbuzuje jejich víru i naději a kromě toho slyšíme z jeho úst znovu zhodnocení

jeho života. A to je něco, co bychom se měli učit – každý z nás, jak tady jsme, ať mladý nebo starý. Můžeme si položit otázku, jaká slova o nás samotných bychom chtěli slyšet na svém pohřbu. Je to těžká otázka, ale pomůže nám orientovat se ve vlastním životě a žít život, za který se jednoho dne nebudeme muset stydět. Podívejme se tedy nyní na Jákoba. Co dělá?

I. Adopce (v. 1–7)

První věcí, kterou v našem textu vidíme, je adopce dvou Josefových synů. To je něco, co je pro nás trochu těžší na pochopení, ale za chvíli si to trochu objasníme. V tuto chvíli si můžeme všimnout:

Josef spěchá k otci (v. 1–2)

Josef se dozvěděl o Jákobově nemoci. Josef byl správce celého Egypta – musel to být velmi zaneprázdňený muž. Bylo mu padesát šest let, když mu řekli zprávu o tom, že jeho otec je nemocen. Co udělal Josef? Všechno nechal a spěchal za otcem. Ale nejenom to – Josef vzal s sebou také své dva syny – Efrajima a Manasesa.

1. Je správné navštěvovat nemocné, zvláště když se jedná o členy rodiny – ať již té tělesné nebo té duchovní. V obou případech to je dobrá příležitost mluvit o Kristu a o Božím království, což je pro věřící povzbuzením a pro nevěřící to může být příležitostí slyšet evangelium. Lůžko nemocného je dobrým místem, kde můžeme poskytnout útechu. Tohle je velká příležitost pro církve v dnešní době. Díky zdravotní péči, kterou máme, a musíme být vděční Bohu za to, že máme takovou péči, přesto díky tomu, že je přesunutá do institucí, tak mnoho lidí zůstává v jejich nemoci osamoceno. Jsou bez rodiny, bez přátel, bez povzbuzení, beze slov útěchy, bez evangelia. Takže pokud víte o někom blízkém, kdo je upoután na lůžko, neváhejte a je-li to ve vašich silách, tak ho navštivte, přečtěte Boží slovo, potěšte ho modlitbou.

2. A pokud je to jen trochu možné, tak stejně jako Josef **vezměte s sebou své děti**. Je to dobré, když děti vidí člověka, který je upoutaný na lůžko. Zvláště dnešní mladé generaci to může připomínat konečnost lidského života a děti věřících rodičů se učí spolu s rodiči sloužit druhým lidem. A pokud je nemocen nebo pokud umírá zbožný křesťan, tak mohou děti – podobně jako Efrajim a Manases – přijmout veliké Boží požehnání, seznámit se s Boží moudrostí a životními zkušenostmi, kdo chodili dlouhá léta s Bohem.

3. Když se **Jákob** dozvěděl, že Josef přichází, tak čteme o tom, že **sebral své síly**. To je zajímavá poznámka. Jákob se vzchopil a vynaložil všechnu svou sílu, která mu ještě zbývala, aby se posadil na lůžku.

Mužný duch snáší nemoc, ale ducha ubitého kdo unese? (Př 18,14)

Jákobův duch ožil, Jákob sebral síly, aby se mohl setkat se svým synem a svými vnuky. Všimněte si ve druhém verši, že to je Jákob, kdo leží na lůžku, ale je to Izrael, kdo se vzchopil a posadil se.

Jákob adoptuje vnuky (v. 3–7)

Z Jákobových slov, která říká Josefovi, můžeme vyrozumět, že tím nejdůležitějším, čím se Jákob zabýval, byl Bůh a jeho zaslíbení. Jákob si i v nemoci připomínal Boží sliby.

1. **Jákob předává Boží sliby**. Připomíná svému synovi svá setkání s Bohem – mějme na paměti, že Jákob se setkal s Bohem v Lúzu dvakrát. Lúz je Bethel – Jákob se tam setkal s Bohem, když utíkal před svým bratrem Ezauem a pak znovu o nějakých 20–25 let později, když jeho synové vyvraždili Šekem a Bůh Jákobovi řekl, aby šel do Béthelu a udělal mu tam oltář. V obou případech mu Bůh slíbil totéž a Jákob to zde nyní opakuje Josefovi. Jákob připomíná svému synu Boží sliby – nejen teď, ale ještě několikrát. Je to velký vzor pro rodiče – nejenom pro vyučování dětí, ale také pro modlitby – když se modlíte za své děti, připomínejte si Boží zaslíbení, které nám Bůh dal.

2. Jákob adoptuje vnuky. Toto je trochu zvláštní věc, i když ve starověku tak neobvyklá ani zdaleka nebyla. Už jsme několikrát v knize Genesis adopci zmiňovali – především v souvislosti s Abrahamem a jeho prvorozeným synem Izmaelem, kterého měl z otrokyně. Tady je ale situace trochu jiná. Jákob adoptuje své vnuky. Místo jednoho kmenu Josefova tu od této chvíle už budou dva – Efrajim a Manases. Oba se narodili v Egyptě a nikdy neviděli Kenaán. Josef byl oddělený od svých bratří a tak to mohlo vypadat, že i jeho rodina nebude mít dědictví v Izraeli. Ale Jákob je přijímá a dělá z nich právoplatné dědice, jakými byli i ostatní synové – jako Rúben a Šimeon.

Zamysleme se na okamžik nad tím, co to muselo znamenat pro Josefovy syny. Oni byli jako Egypťani, podobně jako o něco později Mojžíš, který byl vychován na dvoře faraona. Možná měli před sebou vyhlídky na skvělá místa na faraonově dvoře. Ale tato adopce je zařadila mezi pastýře – do opovrhované vrstvy. Jako kdyby jim Jákob říkal, že nemají být nástupci svého otce v Egyptě, ale mají následovat Jákoba, který se díval na to, co bylo o mnoho cennější – díval se k nebeskému městu, které pro své svaté připravuje Bůh. Umírající patriarcha tady své vnuky učí, aby se nedali zlákat bohatstvím a nádherou Egypta, který je obklopuje, ale aby se dívali dopředu, aby vyhlíželi Boží království a jeho spravedlnost. Efrajim a Manases se do Kenaánu podívali jen na malou chvilku při pohřbu Jákoba – jinak prožili celý život v Egyptě, přesto jako dědicové Jákoba, Izáka a Abrahama (v. 16) už měli zrak upřený jinam. Tímto dědictvím se z nich stali cizinci v tomto světě – stejně jako jsou jimi všichni následovníci Pána Ježíše Krista, jako jimi jste, milí křesťané, vy.

Josef tak ve svých synech dostal dvojnásobné dědictví mezi svými bratry. Znovu to ukazuje na jeho postavení jako prvorozeného, byť jím fyzicky nebyl. Ovšem všichni další potomci Josefa už měli být zařazeni buď pod Manasesa nebo pod Efrajima. Nemáme žádný doklad toho, že Josef měl ještě další děti, ale Jákob moudře

stanovil tuto podmínku, aby v budoucnosti nedošlo k nějakým problémům nebo neshodám mezi jeho dědici. Vidíme tu, jak je moudré předcházet případným problémům i v otázkách dědictví.

3. Jákob připomíná smrt a pohřeb Ráchel, Josefovy matky. Je to zajímavá souvislost a ukazuje nám, jak moc Ráchel miloval. Silné city v potěšení znamenají dlouhý zármutek při ztrátě. Thomas Griffith k tomu říká, že připomínka Ráchel nebyla jen otázkou citů, ale Jákob chtěl poctít tuto svou milovanou ženu tím, že jí připadnou tři kmeny mezi potomky Izraele – Benjamín, Efrajim a Manases.

II. Požehnání (v. 8–20)

Před námi je požehnání, které Jákob udělil svým vnukům. Je natolik významné, že se o něm výslovně zmiňuje apoštol v listu Židům, zatímco požehnání a proroctví, které je v následující kapitole a které bylo také učiněné ve víře, v Novém zákoně zmíněné není:

Jákob věřil, a když umíral, požehnal oběma Josefovým synům a poklonil se přitom k vrcholu své berly. (Žd 11,21)

Toto požehnání, které je před námi v Genesis 48 považoval autor listu Židům za důkaz Jákobovy víry. Podívejme se tedy, co se přesně odehrálo:

Manases a Efrajim (v. 8–13)

Jákob už ve svém pokročilém věku neviděl úplně dobře. Mimochodem, je to jedna z nejčastějších slabostí, které doprovázejí stáří. Jákobův otec Izák neviděl vůbec – přesto dovolil svým smyslům, aby vedly jeho kroky. Jákob na tom byl podobně jako jeho otec, co se týče zraku, ale oči jeho víry byly velmi jasné, jak uvidíme za chvíli. Jákob políbil své vnuky a objal je. Staří lidé se rádi těší ze svých vnoučat a Jákob nebyl výjimkou. Šalamoun to vysvětluje:

Korunou starců jsou vnuci, ozdobou synů otcové. (Př 17,6)

Tady je dojemná scéna. Podívejte se do v. 11:

Nedoufal jsem, že ještě někdy uvidím tvou tvář [Jáko b si myslel, že Josef je mrtvý], a hle, Bůh mi dopřál vidět i tvé potomky. (Gn 48,11)

Tady jsou dva muži, kteří vzdávají Bohu chválu. Podívejte se do verše 9 – Josef tady říká, že to byl Bůh, kdo mu dal oba syny. Ve v. 11 Jákob mluví o tom, že mu Bůh dopřál tyto syny vidět. Tady jsou dva zbožní muži, kteří ve svých životech oslavují Boha a tak učí jiné dva – mladé muže – tomu, kdo je jejich Bůh. Je to Bůh, který je věrný. Moji milí, když se naučíme přijímat všechny věci z Boží ruky, potom požehnání a potěšení, jimiž nás Bůh obdarovává, budou o to radostnější.

Požehnání křížem (v. 14–16)

Dostáváme se k jádru celého textu – Jákob žehná svým vnukům, resp. žehná Josefovi skrze jeho syny. Jeho požehnání se trochu podobá událostem z jeho vlastního života. Bůh ho vyvolil v lůně jeho matky – Jákoba vyvolil, zatímco jeho starší dvojče, Ezaua, zavrhl. To bylo cele Boží dílo. Zde nejde o vyvolení, ale o požehnání, ale znovu je to tak, že mladší dostává přednost před starším. A není to naposledy v Božím slově – vzpomeňme například na Davida, nejmladšího ze synů Jišajových, nebo na Šalamouna, který asi nebyl nejmladší, ale rozhodně nepatřil k těm nejstarším synům krále Davida – a přece byl vybrán, aby zdědil království. Jsou tady tři věci, u nichž se musíme na chvíli zastavit.

1. Úmyslné zkrřížení rukou. Josef postavil své syny před svého otce tak, aby ten starší, Manases, byl po otcově pravici a tak dostal požehnání prvorozeného. Ale ačkoliv byly Jákobovy tělesné oči slabé, takže nerozeznal vlastní vnuky, jeho duchovní zrak byl výtečný a tak žehnal s pohledem víry, s pohledem upřeným do budoucnosti. Jeho požehnání bylo zároveň proroctvím, jak uvidíme v dalších verších. Efrajim se skutečně stal velikým národem, stal se vůdcem Izraele. Po rozdělení království to byl Efrajim, kdo převlá-

dl v Severním Izraeli. Jákob žehnal s pohledem upřeným k Bohu, žehnal ve víře, že Bůh se přizná k jeho slovům. A právě o tom je řeč v listu Židům.

2. Jákobův Bůh. Jákob žehná ve jménu svého Boha. Tohle je něco skutečně velmi zajímavého a důležitého – ačkoliv teprve Nový zákon nám jasně zjevuje Boží Trojici, tak si nemůžeme nevšimnout trojosobního Jákobova požehnání. Bůh mých otců, Abrahama a Izáka, Bůh Pastýř, Anděl Ochránce (nebo Vykupitel) – to je trojjediný Bůh. Jákob zcela jistě neměl porozumění Boží Trojici tak, jak ho měli autoři Nového zákona a jak ho máme my dneska. Ale ve světle učení Nového zákona tady můžeme vidět velmi jasný odkaz právě na Boží Trojici – Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý. Všimněte si, jak velký je Jákobův Bůh – je to Bůh, před nímž chodili jeho otcové, kterému věřili, kterého vyznávali, jehož se báli, Bůh, kterému sloužili, a kterého uctívali, Bůh, s nímž žili ve společenství.

Je to Bůh Pastýř – jak je to příznačné pro pastýře ovcí! – je to Bůh, který vodí Jákoba od počátku až do této chvíle. Podívejte se, jak dobře Jákob znal Boha – věděl o Jeho trvalé přítomnosti, věděl o Boží svrchovanosti, o Boží vůli. Když se dívá na svůj život zpátky, tak říká totéž, co předtím řekl Josef svým bratrům – Bůh mě vodí po svých cestách. Jákob nenaříká, že svého syna Josefa neviděl dlouhých dvaadvacet let, nestěžuje si na těžký život, který musel prožít, ale vyvyšuje Boha, Pastýře, který ho vodí celý jeho život. To je víra, o které Pavel napsal v Římanům:

Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. (Ř 8,28)

To je Jákob. To je Jákobova víra. Stejná víra, jako je víra křesťanů. Anděl Vykupitel nebo Ochránce. To je tentýž Bůh, který vyvedl Izraelce z Egypta, a který je potom vodil čtyřicet let po poušti. Když prorok Izajáš popisuje putování Izraelců po poušti, tak říká:

Každým jejich soužením byl sužován a anděl stojící před jeho tváří je zachraňoval; svou láskou a shovívavostí je vyku-

poval, bral je na svá ramena a nosil je po všechny dny dávné. (Iz 63,9)

Nový zákon nám připomíná, že tím andělem před Boží tváří, tou skálou, z níž Izraelci na poušti pili, byl Ježíš Kristus. On je tím vykupitelem, o němž tady Jákob mluví, on je Ochránce, který Jáko-ba chránil na všech jeho cestách, on byl tím, s nímž Jákob zápasil a obstál. Jákob neznal jeho jméno, neznal ho tak, jak ho můžeme znát my – přesto vidíme, že s ním měl osobní vztah a důvěrně znal jeho charakter, jeho milost, jeho ochranu, jeho dobrotu a slitování. Jákobovo poznání Boha nás vede ke třetí věci, kterou tady vidíme:

3. Jákobovo zhodnocení vlastního života. Podívejte se na to, jak Jákob mluví o své minulosti a připomeňte si jeho slova před faraonem. Před sedmnácti lety mluvil o tom, že léta jeho života byla nečetná a zlá. Ale nyní? Jeho slova silně kontrastují s jeho tehdejší výpovědí:

Anděl, Vykupitel, jenž před vším zlým mě chránil. (Gn 48,16)

Jak to, že nyní vidí Jákob věci jinak? Co se stalo? Co se změnilo? Vždyť Jákob musel opustit domov kvůli svému bratrovi, který ho chtěl zabít. Už nikdy nespatrił svou matku živou. Jeho strýc ho podváděl a potom pronásledoval – chtěl ho zabít. Jeho synové se proti němu stavěli. Jeho milovaná žena zemřela nedlouho potom, co přišli do Kenaánu. O svém synovi si dlouhé roky myslel, že je mrtvý. V zemi, ve které žil ho zastihl krutý hlad, takže ji musel opustit. Jákobův život byl skutečně plný bolesti a soužení.

Ale nyní mluví o tom, že ho Bůh před vším chránil. Jak tomu rozumět? Když Jákob říká, že Bůh je dobrý pastýř, tak tím nepopírá všechno to trápení a bolest, jimiž musel projít. Nyní však vidí věci v jiném světle. Podobně jako Josef poznal uprostřed svého utrpení, že Bůh je stále s ním, tak to poznává nyní i Jákob. Hospodin, dobrý Pastýř, nás nevodí jenom po travnatých nivách u tekoucích vod, ale vede nás i roklí šeré smrti (Ž 23,2.4). Jákob nyní rozpoznává Boží ruku na všech událostech ve svém životě. To je jádro jeho

výpovědi o Bohu v 15. a 16. verši. Jákob teď rozumí tomu, že všechno – i to nejtěžší, co musel ve svém životě prožít, přišlo z Boží milosti. Bůh ho vedl po své cestě. Vedl ho tak, aby ho přitáhl blíž k sobě. Poslední roky Jákobova života mu pomohly uspořádat si myšlenky, přemýšlet o Bohu, skládat jednu věc vedle druhé. Nyní je před námi jeho vyznání. Před námi je Jákob, který dobře zná svého Boha. A je to přesně tak, že čím lépe známe svého Boha, tím více jsme naplnění pokojem a s tím větší radostí se odevzdáváme od jeho rukou. Je to o čase stráveném s Bohem, je to o modlitbách, o studiu Božího slova, o chození ve víře. Známkou zralého křesťana je, že se může podívat zpátky do svého života a vyznat, že Bůh používal i ty nejtěžší věci v jeho životě k tomu, aby se oslavil a přitáhl ho blíž k sobě.

Odmítnutá náprava (v. 17–20)

Když Josef viděl, že Jákob překřížil ruce, tak se v tom snažil svému otci zabránit a napravit to, co tělesnými očima viděl jako špatné. Ale Jákob se díval očima víry a Josef je tady pro nás dobrým příkladem, protože pokorně přijímá to, co vidí oči víry a to i přes to, že se jeho tělesný zrak vzpírá. Pokorně přijímá Boží milost a Boží požehnání tak, jak ho dává Bůh a nikoliv tak, jak by si přál on sám. Bůh dává své požehnání a své dary tak, jak on sám chce. Jednomu tak a jinému jinak. Šalamoun to vystihl, když řekl:

Boháč a chudák se střetávají, Hospodin učinil oba. (Př 22,2)

Někdo je chudý a někdo je bohatý, někdo má velké požehnání v nějaké oblasti života a jiný zase v jiné. Někdo je obdarovaný tak a jiný zase jinak. Bůh dává každému tak, jak on sám chce. Proto se musíme mít na pozoru před závistí a před tím, že bychom Bohu chtěli diktovat, jak má jednat. Bůh si vyvolil to, co bylo slabé, aby zahanbil to, co je silné (1 K 1,27)

Nuzné pozdvihuje z prachu, z kalu vytahuje ubožáka. (Ž 113,7)

To je Boží milost. Není taková, jak bychom očekávali, není předvídatelná. Boží slovo nám připomíná, abychom žili vírou a nikoliv

viděním. Víra staví na věcech, které jsou skutečné, ale neviditelné, duchovní.

Je dobré spolehnout se na milost a nikoli na předpisy o pokrmech; kdo je dodržoval, nic tím nezískal. (Žd 13,9)

III. Zaslíbení (v. 21–22)

Nakonec Jákob dává ještě zaslíbení svému synovi Josefovi.

Josefovi Izrael řekl: „Hle, já umírám, ale Bůh bude s vámi a přivede vás zpátky do země vašich otců.“ (Gn 48,21)

Umírající Jákob povzbuzuje Josefa ve víře. Bůh bude s vámi. A znovu prokazuje Josefovi svou přízeň, když mu dává o jeden díl země víc, než ostatním bratrům. Znovu se tady ukazuje Josef jako prvorozený – ten, který dostal dvakrát tolik, co ostatní. Josef dostal pole, které Jákob koupil od Šekema. Jákob mluví také o tom, že to vybojoval vlastním mečem – zjevně se tu mluví o Šekemu, jehož muže pobili Jákobovi synové. Jákobovi tento díl země připadl mezi ostatními Emorejci. Nyní ho odkazuje Josefovi. Je to zaslíbení a je to také projev lásky otce k milovanému synovi.

Závěr

Dostali jsme se na samotný závěr a já bych chtěl tuto kapitolu shrnout do několika bodů. Tím nejdůležitějším v celé kapitole je Bůh. On je hlavní postavou Jákobova života a celé této kapitoly. Tato kapitola mluví skutečně hodně o Bohu a o vztahu člověka k Bohu. Jákob je tady dobrým vzorem pro každého křesťana. Na jeho vztahu s Bohem můžeme dobře vidět:

Víru při jeho pohledu vzhůru.

Jákob se díval vzhůru k Bohu. Jeho víra rostla ruku v ruce s tím, jak poznával Boha. Tato kapitola je kapitolou víry – zralé víry, která se pevně staví na Božích slibech, která si je naprosto jistá. Je pevná, nepohyblivá.

Lásku při jeho pohledu dolů.

Jákob miloval své syny a mezi nimi zvláště Josefa a miloval své vnuky. Objímal je a políbil je. Radoval se z nich a požehnal jim. To jsou projevy skutečné lásky. To je láska, která dává, která buduje. To je láska, která chce, aby druhý rostl v poznání Boha a jeho milosti.

Vděčnost při jeho pohledu zpět.

Jákob vidí Boží ruku nad svým životem a je vděčný. Je vděčný za to, že může vidět svého syna Josefa a jeho děti. Je vděčný za celý svůj život. Znovu – vděčnost je charakteristickým znakem zralého křesťanství. A naopak nevděčnost je známkou poslední doby – lidé budou nevděční, napsal Pavel Timoteovi (2Tm 3,2). Křesťané, jste vděční? Děkujete Pánu každý den za hojnost Jeho milosti? Za to, že vás udržuje při životě? Za to, že je vaším Pastýřem? Vezměte si Žalm 23 a můžeme se podle něj modlit a vyjadřovat Bohu svou vděčnost.

Naději při jeho pohledu vpřed.

To je to, čím povzbuzuje Josefa, když mu říká, že Bůh bude s nimi a nakonec je slavně vyvede z Egypta a přivede je zpátky do země jejich otců. To je naděje. Jákob hledí vpřed a oči mu září, protože vidí veliké Boží dílo.

*Budte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás
vyslýchal o naději, kterou máte. (1Pt 3,15)*

Jákob byl. A co vy, moji milí?

Boha, který nade vším vládne.

Tato kapitola nám takovým jemným způsobem ukazuje velikého Boha. Je to Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Bůh živých, Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, Otec světél.

*Kdo je mezi bohy jako ty, Hospodine? Kdo je jako ty, tak
velkolepý ve svatosti, hrozný v chvályhodných skutcích,
konající divy? (Ex 15,11)*

JAK SE VYZNAT VE SVĚTOVÝCH UDÁLOSTECH: ČTYŘI ZÁSADNÍ PRAVDY

Karel Trnka

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Předchozí článek (článek na webu autora) o ukrajinské krizi s titulkem, jenž měl přitáhnout pozornost, vzbudil i řadu negativních reakcí. Přesto chtěl komunikovat jednu základní myšlenku: Agrese jedné země vůči druhé je špatná.

Cílem tedy nebylo analyzovat všechny možné příčiny daného konfliktu, byť jich můžeme jistě nalézt mnoho. Nýbrž: Zaměřit se na to podstatné. Na to, co doopravdy víme.

Přesto to mnozí nedokázali udělat. Nemluvím o tom, že každý musí demonstrativně a farizejsky zaujmout nějaký postoj (např. jak k tomu svět nutí Rusy žijící na západě), mám na mysli to, že v reakci na výše uvedený článek nebo v komentářích na sociálních sítích, se objevilo nemalé množství lidí, kteří dané zlo nejenže nedokázali odsoudit, ale dokonce jej i obhajovali.

Ale i to byl důvod, proč jsem onen článek napsal – abychom mohli vyzkoušet, zda (jako křesťané) máme základní morální smysly stále pohromadě a jsme schopni rozlišovat podle Božího Slova.

Rozlišování a základní osvojení si křesťanského (biblického) světonázoru jsou problémy, které jsou dnes velmi rozšířené. A to je nakonec podkladem i pro tento článek, kde se společně podíváme na 4. základní pravdy křesťanského světonázoru, jež nám, jako moudří rádcové, mohou pomoci rozsoudit jakékoliv události okolo nás – i ve světě!

Pojďme na to...

1. Člověk je hříšný

Člověk není na povrchu nemocný, ani není v jádru dobrý, jak tvrdí svět, ale je hříšný. Díky prvním hříchu, kromě viny celého lidstva (imputace Adamova hříchu), jsme zdědili i porušený Adamův obraz (Gn 5,3), a proto se nestáváme hříšnými tím, že hřešíme, ale jsme svou přirozeností hříšní. Proto také mohl král David, v 51. žalmu, kde vyznává svůj hřích Hospodinu, napsat i tato slova: „*Hle, byl jsem zplozen v nepravosti, matka mě počala v hříchu.*“ (Ž 51,7). A podobně čteme v 58. žalmu o ničemech: „*Ničemové se odcizili již z matčina lůna; bloudili od početí a mluvili lež*“ (Ž 58,4). Zkrátka: Všichni lidé jsou hříšní (viz dále např. Ř 3,10–18)!

Z této skutečnosti tedy vyplývají určité závěry, které mají dopad na to, jak se budeme dívat na svět (a jak například budeme organizovat společnost, ale to by bylo předmětem jiného článku). **Člověk je hříšný, a proto musíme být pesimističtí s ohledem na jeho schopnosti jednat spravedlivě.**

Nemůžeme mu tedy například snadno důvěřovat, co říká nebo že to s námi myslí dobře. Vždy si musíme tak trochu připomenout slova apoštola Pavla: „*Ale ať je Bůh pravdivý a každý člověk lhář, jak je napsáno: „Abys byl shledán spravedlivým ve svých slovech a zvítězil, když tě soudí“*“ (Ř 3,4).

Když půjdeme ke konkrétnímu příkladu, můžeme říct toto: Pro křesťana je nemyslitelné, aby mu stačila pouhá slovní záruka (jako - právě předsedovi senátu Miloši Vystrčilovi), že vláda nezneužije možností pandemického zákona, ale trval by na systémovém právním řešení, které člověku nedá takovou moc. Veliká moc v rukou hříšníka je totiž jako sirky v rukou malého roz dováděného dítěte... Bláznovství!

Závěr je tedy jasný: Musíme být pesimističtí, co se týká člověka a jeho schopností konat dobro.

2. Svět leží v tom zlém

Nejen to, že je člověk hříšný, ale aby to nebylo málo, je zde i další nepřítel. Dábel! Apoštol Jan nás informuje těmito slovy: „*Víme, že jsme z Boha a celý svět leží v tom Zlém*“ (1J 5,19). Celý svět leží v tom zlém a ten zlý nyní působí v lidech, což nám oznamuje pro změnu apoštol Pavel: „*Také vás vzkřísil, když jste byli mrtví pro svá provinění a pro své hříchy, v nichž jste kdysi žili podle věku tohoto světa, podle vládce mocnosti vzduchu, ducha, který nyní působí v synech neposlušnosti*“ (Ef 2,1–2).

Křesťané ovšem vítězí. Proč? Neboť, jak znovu oznamuje apoštol Jan: „*ten, který je ve vás, je větší než ten, který je ve světě*“ (1J 4,4). A jak vítězíme? Tak, že si zachováváme víru v našeho Zachránce, Pána Ježíše Krista!

Boží Slovo nás také informuje, že náš skutečný zápas není proti tělu – lidem z masa a kostí, nýbrž proti: „*vládám, proti autoritám, proti světovládcům této temnoty, proti duchovním mocnostem zla v nebeských oblastech*“ (Ef 6,12).

Víme-li, že člověk je hříšný a do jisté míry pod nadvládou ďábla, jenž je hlavním nepřítelem Božím (1J 3,8), budeme také očekávat, že se bude organizovat a ve skrytu (jako had) plánovat zlé věci. Ty budou nakonec mít jediný hlavní cíl: převracet Pánovy přímé cesty (Sk 13,10). Ostatně máme v Bibli ve 2. Žalmu tento prorocký text: „*Srocují se králové světa a mocnáři se spolu radí proti Hospodinu a proti jeho pomazanému*“ (Ž 2,2).

Když se tedy díváme na různé takové světové organizace jako například Světové ekonomické fórum, Římský klub, zednářství obecně, můžeme v těchto skupinách vyzorovat působení ďábla (a stačí jen vycházet z oficiálních zdrojů).

Křesťan tedy nebude světové události vnímat povrchně, ale bude vědět, že zde působí další síly, jež se také organizují v různých skupinách často korporátního stylu. Jsou to právě ony „*elity*“ (sku-

teční králové), které nakonec ve 2. Žalmu nejvíce bojují proti Hospodinu a jeho Pomazanému. Pojdme dále...

3. Bůh má ve všem svůj účel

V tom všem ale nesmíme nikdy zapomenout, že Bůh je svrchovaný. Vše, co se děje, je vždy nakonec pod jeho dobrou nadvládou a on v tom má svůj účel. Ten nám sice nemusí být známý (ke škodě naší přirozené zvědavosti), nicméně musíme věřit, v souladu s Písmem, že Bůh má v událostech okolo nás svůj dobrý a spravedlivý účel.

Krásně nám to může ilustrovat již výše zmíněný text z 2. žalmu, jenž je právě naplněn v Novém zákoně v událostech, které vedly k ukřižování Pána. Ve Skutcích proto čteme tato podivuhodná slova: „Když to uslyšeli, jednomyslně pozdvihli hlas k Bohu a řekli: *„Panovníku, ty, který jsi učinil nebe i zemi i moře a vše, co je v nich, ty jsi [skrze Duchu Svatého] ústy svého služebníka, [našeho otce] Davida, řekl: „Proč zuří národy a lidé zamýšlejí marné věci? Králové země se postavili a vládcové se shromáždili společně proti Pánu a proti jeho Kristu.“ V tomto městě se opravdu sešli Herodes a Pontius Pilát spolu s národy i s lidem Izraele proti tvému svatému služebníku Ježíšovi, kterého jsi pomazal, aby učinili, co tvá ruka a [tvůj] úradek předem určily, že se má stát“* (Sk 4,24–28).

Vše, co ti králové marně kují v 2. Žalmu, slouží nakonec Božím účelům. Lidé, ďábel a celé peklo nemohou nikdy zmařit Boží plány – jen je svým zlým jednáním naplnit! Příběh Jóba také ilustruje, že satan může dělat jen to, co je mu dovoleno. Je tedy jako pes na řetězu. Martin Luther měl, v tomto ohledu, slavně prohlásit: *„Ďábel je Božím ďáblem.“*

Musíme si rovněž uvědomit, že z pohledu člověka a jeho zodpovědnosti bylo ukřižování Božího Syna největším zlem všech dob – přesto v tom měl Bůh svůj dobrý účel. V jedné události spatřujeme jak lidské zlo, tak i dobrý Boží účel.

Když se pak děje něco nám, musíme si rovněž připomínat i toto zaslíbení: „*Víme, že těm, kteří milují Boha, všechny věci spolu působí k dobrému, těm, kdo jsou povoláni podle jeho předsevzetí*“ (Ř 8,28). Vše nakonec Bůh působí k našemu dobru, byť tomu třeba v dané chvíli nerozumíme. To nakonec ani není náš úkol. Naším úkolem je tomu především věřit. A nakonec...

4. Žádný jiný standard: Boží Slovo

Teď se dostáváme k poslednímu bodu, který je zrovna tak zásadní. První 3. body nám umožňují dívat se na věci z vyšší perspektivy. Víme, že člověk je hříšný, a proto jsme pesimističtí v důvěře, že bude jednat spravedlivě. Víme také, že svět leží v tom zlém a satan používá lidi k osnování různých spiknutí, přesto jsme ale celkově optimističtí, neboť nad tím vším stojí svrchovaný Vládce – Hospodin zástupů, který má vše pevně ve svých rukou!

Nesmíme ovšem ztratit ani světlo Božího Slova, které nás vyučuje, co je dobré, přijatelné a dokonalé (Ř 12,2; 2Tm 3,16–17). Slovy žalmisty můžeme říct: „*Tvé slovo je lampou pro mé nohy, je světlem na mé stezce*“ (Ž 119,105). A také: „*Neboť u tebe je pramen života; díky tvému světlu vidíme světlo*“ (Ž 36,10).

Boží Slovo nás tedy učí, že vražda je špatná, lhaní je špatné, podvádění je špatné, nenávisť je špatná a z toho můžeme dále odvozovat dále, že například i šikana je špatná. Všechny tyto věci protiřečí Božímu zákonu lásky. Apoštol napsal ve 13. kapitole listu Římanům tato krásná slova: „*Nikomu nebudte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil Zákon. Vždyť přikázání, nebudeš cizoložit, nebudeš vraždit, nebudeš krást, nebudeš žádat, a je-li ještě nějaké jiné přikázání, jsou shrnuta v tomto slovu: ‚Budeš milovat svého bližního jako sebe samého.‘ Láska bližnímu nepůsobí nic zlého. Naplněním Zákona je tedy láska*“ (Ř 13,8–10).

Musíme jako křesťané rozumět, že jsou zde věci, které se dějí za oponou. Musíme vědět, že existují i jisté větší a zlověstnější plány,

kteře rozběhly např. právě ona kola konfliktu na Ukrajině. Nesmíme ale také zapomenout ani na toto hodnocení z pohledu Božího zákona (jenž nám zjevuje, co je hřích – zlo).

Kromě toho nás Boží Slovo vybízí, že nemáme lhát (Ex 20,16) a vede nás, abychom, po vzoru našeho Pána, stáli na pravdě. A proto nás přirozeně bude i limitovat, abychom ve svém výkladu, nespádli do nějakého příliš spekulativního pojetí světa (nebezpečí nezdravého spoléhání na konspirační teorie), ve kterém bychom se, jako Alenka v říši divů, ztratili a těžko pak hledali cestu zpět...

Pamatujme ovšem: I když má Bůh ve všem svůj účel, neznamená to také, že souhlasí s hříšným jednáním aktérů jakékoliv události. Bůh nikdy neschvaluje nic, co jde proti Jeho zákonu. Používá ovšem existující zlo člověka ve svém svrchovaném plánu se světem.

A proto i my musíme pamatovat, že Bůh nenávidí vše, co je v rozporu s jeho spravedlností, když hodnotíme události ve světě. Ale ještě...

Pozor na extrém!

Nebezpeční totiž nastává, když například zapomeneme na 4. bod a zůstaneme jen u předešlých 3. pravd. Potom budeme mít velmi nevyvážený výklad světa, který může přehlížet bezpráví nebo jej dokonce přímo či nepřímě obhajovat.

Také zde bude silnější tendence propadat konspiračním teoriím a jít za hranice faktických informací do spekulativní sféry. Obdobně jako nás Písmo učí, že nemáme jít za hranici toho, co je psáno, musíme tak přistupovat i k faktům obecně ve světě: Zkrátka... nezacházet dál než je třeba. Bloudění v mlze a spekulace o věcech, které doopravdy neznáme, nikomu světlo do života nepřinese.

Když ovšem zapomeneme na předešlé 3. body, můžeme zůstat zase jen u elementárních skutků zla a ztratíme jakýsi hlubší vhled do daných událostí. To může zase vést k naivnímu pohledu na svět.

Tak jako i u Písma je problém přílišného „doslovismu“, podobně i ve světě jsou lidé, kteří v podstatě neumí odvozovat od faktických informací a jsou neschopni jakékoliv hlubší světonázorové analýzy.

Ne však pravý křesťan! Ten by měl ale být jako ten provazochodec s tyčí v ruce, jenž moudře a zkušeně balancuje svůj pohled na svět a čte světové události ve světle Písma.

Nesmíme zapomenout, že jsme lidé Pravdy!

Na závěr se proto hodí slova velké české křesťanské osobnosti, Jana Husa, kéž si je zapíšeme do našich srdcí!

„Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, braň pravdu až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí.“

Každodenní zamyšlení z knihy Přísloví

Tato zamyšlení na webu Soli Deo Gloria mají sloužit k rozjímání nad Božím slovem a k povzbuzení v následování Pána Ježíše Krista.

1. března

... jak si prozíravě osvojit kázeň, spravedlnost, právo a přímost, aby prostoduší byli obdařeni chytrostí, mladík poznáním a důvtipem. (Př 1,3–4)

Kázeň, spravedlnost, právo a přímost – to jsou slova, která popisují život moudrosti. Jak jinak získat takové věci, než od jejich Stvořitele? Kam jít, než k samotnému zdroji? Boží slovo je plné Boží moudrosti a učí každého, kdo z něj čerpá, jak žít prozíravě, jak se naučit kázni, jak rozumět spravedlnosti, jak rozpoznat právo od bezpráví a jak chodit po cestě přímosti. Bůh sám volá na prostoduché, aby odložili prostoduchost a hloupost, aby opustili bezpráví i svévoli, na jejichž cestě stojí a učili se od něj jeho moudrosti, učili se poznávat Boha a žít jako učedníci Božího syna. Bez nového narození skrze víru v Pána Ježíše Krista, bez pokorného sklonění se před jeho křížem není žádná chytrost, poznání ani důvtip.

2. března

... jestliže přivoláš porozumění a hlasitě zavoláš na rozumnost, budeš-li ji hledat jako stříbro a pátrat po ní jako po skrytých pokladech ... (Př 2,3–4)

Je moudrost zadarmo? Je to dílo a dar Boží milosti, takže je stejně jako jiné dary této milosti naprosto nezasloužená a zadarmo. Přichází nějak automaticky, samozřejmě? Vůbec ne! Podívejte se do toho textu! Mluví o aktivním přivolání, o hlasitém volání, o hledání stříbra a pátrání po skrytých pokladech. Moudrost stojí mnoho. Nebo lépe – za získání moudrosti stojí za to dát všechno! Člověk má odhodit všechno ostatní ve svém životě a zaměřit se jediným směrem – na Hospodina a jeho království, na Pána Ježíše Krista, jeho dílo a jeho spravedlnost. Získat jej, znamená získat moudrost, získat jej, znamená mít život, a to život

věčný. Není nic lepšího ani nic většího, není lepší moudrost, než získat Krista a být nalezen v něm!

3. března

At' tě neopouští milosrdenství a věrnost ... Tak najdeš milost a uznání v očích Božích i lidských. (Př 3,3-4)

Šalomoun čerpal moudrost od Ducha, který inspiroval autory Nového zákona. Kdo věrně slouží Kristu Božím milosrdenstvím, nebo kdo – jinými slovy – žije v lásce a ve víře, je milý Bohu a lidé si ho váží (Ř 14,18). Láska a věrnost jsou plodem Ducha svatého v životě křesťana a život v nich přináší milost a uznání – jak v očích lidí, tak v očích Božích. Lidé jsou vděční, když se setkávají s milosrdenstvím a věrností. Lidé touží po tom, aby jim druzí prokazovali milosrdenství a byli věrní. A právě tak Bůh se raduje, když se jeho děti oblékají do šatu pokorné služby druhým a ve víře setrvávají až do konce. Je to jeho dílo v životě křesťanů, jeho sláva i jeho radost.

4. března

Slyš, můj synu, přijmi mé výroky, živ budeš mnoho let. (Př 4,10)

Jaká je to radost a jaké požehnání, když otec promlouvá ke svému synu, když jde o opravdovou komunikaci, kdy otec sdílí moudrost, kterou přijal od Boha a syn naslouchá a zachovává to slovo. Bůh k nám promlouvá jako dobrý Otec, který se pečlivě stará o své děti. Zahnuje nás svou moudrostí. Dal nám své Slovo, abychom se jím sytili, abychom přijímali jeho výroky. Dobrý syn je nikdy neignoruje a dobrý otec se nesnaží získat synovo srdce prázdnými slovy. Máme Boží Slovo prosycené pravdou, které je plné života, která nás nasytí, povzbudí, potěší i usvědčí, a které nás vede k vtělenému Slovu, Pánu Ježíši Kristu. On sám je život a ve víře v něm máme život věčný.

5. března

... nakonec je však hořká jako pelyněk, ostrá jak dvojsečný meč. (Př 5,4)

Cizí žena, cizinka, cizoložná žena ... to všechno jsou v knize Přísloví obrazy paní Hlouposti, která svádí – a především nezkušeného mladíka, jemuž je tato kniha moudrosti určena. Zdá se, že vypadá dobře, lákavě, umí dobře mluvit, přemlouvat a lákat na kradenou vodu a pokoutný

chléb (Př 9,17), ale nakonec je hořká, takže ji nikdo nesnese v ústech. Je nejenom nebezpečná, ale dokonce vražedná jako dvousečný meč. Její cesta vede do podsvětí, protože je plná lži a nepravosti. Není jako dvou-sečný meč moudrosti, jímž je Boží slovo (Žd 4,12), které vede k rozsu-zování tužeb i myšlenek srdce, k pravdě, právu, milosti a sprave-dlnosti, které dává moudrost ke spasení skrze víru v Pána Ježíše Krista.

6. března

*Trochu si pospíš, trochu zdřímneš, trochu složíš ruce v klín
a poležíš si a tvá chudoba přijde jak pobuda a tvá nouze jako
ozbrojenec. (Př 6,10–11)*

Každý lenoch je také hlupák, i když ne každý hlupák je lenoch. Přesto Bůh varuje hlupáky před leností, protože je pro ně snadné překročit tenkou hranici, která odděluje samotnou hloupost od lenosti. Trochu si pospíš, trochu složíš ruce, maličko si poležíš ... Stačí opravdu málo a neštěstí je tady – přijde jako vandal, pobuda, který ničí, nebo jako ozbrojenec, který bere, na co přijde. Takový je výsledek „maličké“ lenosti. Pán svůj lid nepovolal k nečinnosti, ale vykoupil nás, abychom byli horliví v dobrých skutcích, abychom v nich vynikali. Připravil pro každé své dítě přesně ty skutky, které má vykonat a každému k tomu dává jak sílu, tak i touhu. To je jeho sláva!

7. března

*Dbej na mé příkazy ... Přivaž si je k prstům, napiš je na tabulku
svého srdce. (Př 7,2–3)*

Otec vyučuje svého syna a vede ho k tomu, aby spojil své prsty s příkazy a vyučováním, které mu předává. Příkaz je světlem a vyu-čováním osvěcuje (Př 6,23). David chválil Boha za to, že učí jeho prsty válčit (Ž 144,1). Přivažat si příkazy na prsty znamená naučit své prsty a s nimi celé své tělo dělat to, co Bůh žádá. Nebýt jen posluchačem, ale být také tím, kdo podle Slova jedná. Zbožný otec vede svého syna Božím slovem a chce, aby ho měl zapsané hluboko ve svém srdci. Milo-srdný Bůh učinil to, co bylo člověku nemožné pro tvrdost jeho srdce a místo srdce kamenného mu ze své milosti dává srdce nové, měkké, masité, vyučené od Boha a poslušné.

8. března

*Slyšte! Vyhláшуji, co je směrodatné, otevíráм rty a plyne z nich
přímост. (Př 8,6)*

Moudrost volá, vyhláшуje a otevírá své rty. Není skrytá někde v koutě, ale pronikavě volá, na lidské syny. Slyšte! Bez slyšení, bez naslouchání a bez poslušnosti není žádná moudrost. Víra je ze slyšení, a bez víry není možné se zalíbit Bohu, natož mít před ním bázeň, což je počátek moudrosti. Slyšte, co je směrodatné, tedy pravdivé a správné. Neposlouchejte zmatené lákání tohoto světa, který se žene do záhuby. Poslechněte přímá slova, která plynou z úst Boží moudrosti, která nás vedou k Pánu Ježíši Kristu, ve kterém jediném je spasení, milost i pokoj. Zmlkněte a nastražte své uši, „odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše“ (Jk 1,21).

9. března

*Nechte prostoduchosti a budete živi, kráčeјte cestou rozumnosti!
(Př 9,6)*

Není to příliš jednoduché? Je to skutečně tak? Bude to fungovat? Je to opravdu tak snadné? Ano, je to naprosto jednoduché! Ale není to lehké ani snadné. Získání moudrosti je v mnohém podobné získání spasení. Je to velmi jednoduché, ale není to vůbec snadné. Vlastně to vůbec není v lidských silách. Je to Boží dílo. Měl by tedy člověk rezignovat a složit ruce v klín? Vůbec ne. O získání moudrosti sama moudrost říká, že je třeba odložit hloupost a jít cestou pravdy. O získání spasení sám Spasitel říká, že je třeba hledat, prosit a tlouct, protože kdo hledá, nalézá, kdo prosí, dostává a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Zadarmo, ochotně, jednoduše, ale nikoliv snadno.

10. března

*Památka spravedlivého bude k požeһnání, kdežto jméno své-
volníků zpráchniví. (Př 10,7)*

Pohled daleké budoucnosti – pohled z ní i pohled do ní. Je to vzpomínka na člověka, který tu už není. Bude vůbec nějaká? Jméno svévolníků zpráchniví, nezbude po nic ani to jméno. Ale pomýšlení na

spravedlivého, přemýšlení o jeho životě, o jeho chození s Bohem, o jeho lásce a pokoji bude trvalým požehnáním. Jaká bude moje památka? O tom nerozhodne budoucnost, ale přítomnost. Je to o cestě svévolníka a cestě spravedlivého, o cestě, která neobstojí a cestě, která je blahoslavená (Ž 1). Požehnání spravedlivého k věčné památce je v následování Pána Ježíše Krista, jehož dílo si připomínáme, když se shromažďujeme a lámeme chléb a pijeme víno. On jediný je spravedlivý a my si ho budeme připomínat, dokud nepřijde.

11. března

Spravedlnost napřimuje bezúhonnému cestu, kdežto svévolník svou svévolí padne. (Př 11,5)

Zlo nikdy nikoho nemůže přivést k dobru. Svévole vždycky povede k pádu. Svévolník nemůže jít cestou svévole a dojít k Božímu požehnání. Dojde jenom do jámy, padne. Svévolí se nikdo nezajistí (Př 12,3). Svévolník padne, bude zahlazen a nebude, kdo by kvůli tomu plakal. Ale cesta spravedlivého je jako jasné světlo, které svítí víc a víc, až je tu den. Jen na této cestě je život. Je to cesta, která nikoho nezavede, a ani ten nejhoupější na ní nezbloudí (Iz 35,8). Je to cesta úzká, kterou nenalézá kde kdo, a pro bezúhonného je to cesta jednoduchá a přímá, cesta lásky k Pánu Ježíši Kristu. I kdyby na ní bezúhonný padl, znovu povstane a půjde dál.

12. března

Spravedliví přemýšlejí o právu, svévolníci rozvažují o lsti. (Př 12,5)

Právo není nějaký mlhavý pojem nebo iluze, jíž nikdo nerozumí a je tady pro pobavení a živobytní právníků. Ne, ne – právo velmi těsně souvisí se spravedlností a pravdou a svůj původ mají v Bohu, který jediný je spravedlivý, který sám definuje právo a říká, co je pravda. Proto se myšlenky spravedlivých obracejí k Pánu a přemýšlejí o něm samotném, o jeho království a jeho spravedlnosti. Srdce svévolníků se k ničemu takovému nemají – nehledají pravdu ani právo, utíkají před spravedlností a přemýšlejí, jak se jí vyhnout. Promýšlejí lest, vymýšlejí křivárnu, mluví lež a páchají nepravost. Jejich ústa mluví, čím srdce přetéká

(lest) a jejich ruce to dokonávají. Ale srdce spravedlivých je naplněné rozjímáním o Kristu a láskou k němu.

13. března

Spravedlnost chrání toho, kdo žije bezúhonně, kdežto svévole vyvrací hříšníka. (Př 13,6)

Svévolí se nikdo nezajistí (Př 12,3). Svévolník svou svévolí padne (Př 11,5). Jeho vlastní činy ho zničí a svou vlastní špatností bude vyvrácen. Z části to můžeme vidět už v tomto světě, a s jistotou to můžeme očekávat v tom, který přichází. Na soudu svévolní neobstojí, ani hříšní ve shromáždění spravedlivých (Ž 1,5). Ale spravedlnost nejenom napřimuje cestu, ale dokonce chrání toho, kdo žije bezúhonně. Časná spravedlnost, která pramení z proměněného srdce, ho bude chránit na cestě tímto životem a Kristova dokonalá spravedlnost, která pramení z Kristovy prolité krve, ho ochrání před konečným Božím soudem a vysvobodí ho z přicházejícího Božího hněvu. Proto ve víře utíkáme k Pánu, oblékáme si jeho spravedlnost a žijeme k jeho slávě.

14. března

Moudrost chytrého je v tom, že rozumí své cestě, kdežto pošetilost hlupáků je v záludnosti. (Př 14,8)

Boží slovo klade proti sobě porozumění a záludnost. Záludné jednání může být promyšlené, ale mnohem častěji se jedná o nahodilé pokusy o získání okamžité výhody, je to nevyzpytatelná snaha dosáhnout svého cíle jakýmkoliv prostředky. Je to pošetilé a zhoubné. Hlupák na to doplatí na prvním místě sám. Je to pokřivená cesta, která vede do jámy. Naproti tomu moudrý rozumí své cestě. Dívá se dopředu, přemýšlí, modlí se, předkládá každý krok Pánu, hledá moudrost, kope v Božím slově, aby mu posvítilo na každý další krok. Jde po cestě, kterou je sám Pán Ježíš Kristus. Moudrý byl vyučen od Boha a dobře zná Boží úmysly, proto může kráčet životem s jistotou a v pokoji.

www.solideogloria.cz

© SoliDeoGloria.cz

Praha 2022